

Alonzo T. Džons

Individualnost u religiji

A. T. Džons

INDIVIDUALNOST U RELIGIJI

www.najvaznijevesti.com

A. T. Džons
INDIVIDUALNOST U RELIGIJI

Naslov originala:
Individuality in Religion,
By Alonzo Trévier Jones

Prevod sa engleskog: grupa prevodilaca

Izdavač:
Eden kuća knjige, Novi Sad

Dizajn korice: Goran Vidas – gvidaszg@hotmail.com

Štampa: Euro Dream, Nova Pazova

Prvo izdanje, Novi Sad, 2016.

Elektronska verzija knjige „*Individualnost u religiji*“
besplatno je dostupna na Internetu, za ličnu upotrebu.
Ukoliko želite da kupite ovu knjigu u štampanom obliku,
možete je naručiti na:

www.eden.rs; (+381) 062/200-046
dobrvest@yahoo.com; (+381) 064/40-29-428

SADRŽAJ

1. U ODNOSU NA AUTOKRATIJU	9
2. U ODNOSU NA VRHOVNU VLAST ZAKONA.....	16
3. U ODNOSU NA UJEDINJENJE CRKVE I DRŽAVE...23	
4. U ODNOSU NA SAMU CRKVU	30
5. MEĐU POJEDINCIMA.....	44
6. BOG I CEZAR	51
7. REKAPITULACIJA.....	61
8. INDIVIDUALNOST KAO VRHUNSKI DAR.....	68
9. NEDELJNO ZAKONODAVSTVO	75
NJEGOVO POREKLO I KARAKTER	75
ČIME JE ZAKONODAVSTVO NADAHNUTO	79
KAKVA JE SITUACIJA SADA?	83
DONOŠENJE NEDELJNOG ZAKONA NIJE USTAVNO.....	86
SUDSKI IZUM I DEKRET	89
OPIPLJIV IZGOVOR.....	93
ONO JE I DALJE NEUSTAVNO	93
ČAK DA JE I USTAVNO, BILO BI POGREŠNO.....	95
NEMA NIKAKVOG OSNOVA ZA NJEGA.....	97
NJEGOV PRIKRIVENI CILJ	98

UVOD

Religija je „obaveza koju dugujemo svom Stvoritelju i način na koji je ispunjavamo“.

Sloboda je „stanje u kome smo izuzeti od dominacije drugih ili od ograničavajućih okolnosti. U etici i filozofiji, to je moć da svako razumno biće pravi sopstvene izbore i da samo odlučuje o svom ponašanju, spontano i po sopstvenoj volji, u skladu sa svojim razlozima ili pobudama.“

Prema tome, verska sloboda je čovekovo izuzeće od dominacije drugih ili od ograničavajućih okolnosti; čovek je slobodan da bira i da sam spontano i svojom voljom odlučuje kako će se ponašati u pogledu svoje obaveze prema svom Stvoritelju i načina njenog ispunjavanja.

Pošto je Bog stvorio čoveka, po prirodi stvari, prvi od svih odnosa je odnos prema Bogu; a prva od svih dužnosti ne može da bude ništa drugo do dužnost prema Bogu.

Pretpostavimo da je bilo vreme kada je u vasioni postojalo samo jedno razumno stvorenje. Ono je bilo stvoreno: njegov odnos prema Stvoritelju i njegova dužnost prema Njemu jedino je što je moglo zaista biti. To je prvi od svih mogućih odnosa. Zato je zapisano: „Čuj, Izrailju: Gospod je Bog naš jedini Gospod. Zato ljubi Gospoda

Boga svog iz svega srca svog i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje“. (Sveto pismo, Stari zavet, 5. knjiga Mojsijeva 6,4.5)

Sve što neka duša poseduje duguje Bogu, jer je sve od Njega došlo. Ovo je stoga prva od svih zapovesti, ne zato što je prva izgovorena ili napisana, već zato što je prva koja je mogla postojati. A to dolazi otuda što ona iskazuje prvo načelo postojanja svakog razumnog bića. To načelo je bilo tu, neodvojivo od postojanja tog prvog razumnog stvorenja, u prvom trenutku njegovog postojanja; i taj princip ostaje večno, nepromenjen i neprolazan.

Iako je to prvi od svih mogućih odnosa i prva od svih dužnosti, iako su taj odnos i dužnost utkani u samo postojanje razumnih stvorenja, Bog je čak i u toj prirodnoj obavezi stvorio svako razumno stvorenje slobodnim – slobodnim da tu obavezu prizna ili ne prizna, slobodno da tu dužnost ispuni ili ne ispuni, kako samo odluči.

U skladu s tim je zapisano: „Izaberite sebi danas kome ćete služiti“ (Isus Navin 24,15). „I ko hoće neka uzme vodu života zabadava“ (Otkrivenje 22,17). Tako je apsolutno nesporno da je u religiji – u obavezi koju dugujemo svome Stvoritelju i u načinu na koji je ispunjavamo – Bog stvorio čoveka potpuno slobodnog „od dominacije drugih i ograničavajućih okolnosti“; slobodnog „da bira i da sam spontano i po sopstvenoj volji odlučuje kako će

se ponašati“. Zato je verska sloboda Božji dar, nerazdvojivo povezan sa darom postojanja razumnih bića.

Svaka navodna služba Bogu, koja nije slobodno izabrana od strane onoga ko je čini, nije služba Bogu. Od nje ne može biti koristi; u njoj nema ničeg božanskog. Svaka služba navodno učinjena Bogu, koja nije slobodno izabrana od onoga ko je čini, ne može da bude od Boga, jer „Bog je ljubav“ (1. Jovanova 4,8.16); a ljubav i prinuda, ljubav i sila, ljubav i ugnjetavanje, nikad ne mogu da idu zajedno. Zato bilo koja dužnost, obaveza, bilo šta što je navodno dato ili učinjeno Bogu, a što nije plod sopstvenog slobodnog izbora pojedinca, niti je od Boga niti je učinjeno Bogu. Zato je Gospod pri stvaranju svakog bića – bilo anđela ili čoveka – da bi to biće bilo srećno u službi Bogu, kao i da bi u toj službi ili iskazivanju poštovanja Bogu bilo istinske vrednosti, stvorio to biće slobodnim da izabere hoće li tako i da postupi. A to je individualnost, i božansko pravo na nju.

Bog je čoveka stvorio slobodnim. Kada je čovek zbog greha postao odvojen i izgubljen u odnosu na tu slobodu, Hristos je došao da ga njoj vrati. Prema tome, Božji i Hristov put je put slobode. A cilj Božjeg delovanja preko Hrista u čovečanstvu u čitavoj istoriji ovog sveta bio je da objasni taj put i da čoveku pruži sigurnost te „slobode duše“, koja je jedina prava sloboda. Koga Sin oslobodi, zaista je slobodan (videti Jovan 8,36).

U Svetom pismu je jasno izloženo šest posebnih pouka o predmetu verske slobode – slobode duše pojedinca od vladavine čoveka ili grupe ljudi, moćnika ovoga sveta. Svaka od tih pouka bavi se ovim predmetom iz ugla posebnog i specifičnog načela. A svih šest pouka zajedno potpuno pokrivaju ovaj predmet, sa gledišta svakog od tih načela.

Cilj nam je da krenemo u naročito proučavanje tih šest pouka pojedinačno, i to redosledom kojim su iznesene u Svetom pismu. Borba za versku slobodu još nije završena. Potpuna verska sloboda još nije priznata – čak ni u načelu, a još manje u praksi od strane mnogih hrišćana – onakva kakva je jasno prikazana u Svetom pismu.

Hajde onda da proučavamo tu slobodu i da je imamo, da proučavamo kako bismo mogli imati potpunu versku slobodu, u načelu i u iskustvu, onakvu kakva je data u istinitim spisima Biblije.

1. U ODNOSU NA AUTOKRATIJU¹

Po prirodi stvari, ne postoji zakonito pravo na dominaciju nad drugima u životu i poslovima pojedinca. To je područje koje u posebnom i najvećem stepenu pripada samo Bogu koji je stvorio čoveka prema svojoj slici i sebi na slavu; koji je pojedinačno stvorio svakog čoveka i lično odgovornog samo Njemu.

Ali čovek, grešan i buntovan, nikad nije bio spreman da dozvoli Bogu da zauzme svoje mesto u odnosu sa svakom pojedinom dušom, nego je uvek težio i nastojao da to mesto zahteva za sebe, i svim mogućim sredstvima i smicalicama pokušavao da to i ostvari. Sama istorija, što se tiče opštih principa a ne detalja, teško da je išta drugo osim niza pokušaja na najvišem mogućem nivou da se uspe u tom drskom zahtevu postavljanja grešnog i samovoljnog čoveka na Božje mesto, kako bi gospodario ljudskim dušama. I nema većeg dokaza da se Božanstvo svojski trudi da oblikuje sudbinu čovečanstva od Ave-ljevog vremena do danas, od stalnog herojskog potvrđivanja ove savršene slobode pojedinca i istrajavanja u njoj, od strane pojedinca koji se bori protiv najsubtilnijih zahteva i najmoćnijih kombinacija sile i vlasti koje je ovaj svet mogao da smisli. Od Nevroda (Nimroda) do

1 *Autokratija* – samovlada, neograničena vladavina; samodržstvo, sistem apsolutističke vladavine – *prim. izdavača*

Navuhodonosora i od Navuhodonosora do danas planovi i energija imperija bili su usmereni na ostvarenje te jedne stvari. U svim tim vremenima sjajni pojedinci kao što su Avram, Josif, Mojsije, Danilo i njegova tri brata, Pavle, Viklif, Hus, Milic,² Matis, Konrad, Jeronim, Luter, Rodžer Vilijams i mnoštvo neimenovanih, a iznad svih Isus Hristos, božanskom verom čvrsto stojeći sami uz Boga, potpuno sami što se ljudi tiče, zastupali su individualnost i slobodu ljudske duše; a takođe i apsolutnu Božju suverenost nad svakom pojedinom dušom.

Vavilonsko carstvo obuhvatalo je civilizovani svet onog vremena. Navuhodonosor je bio monarh i apsolutni vladar tog carstva. „Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krepost i slavu, i gde god žive sinovi ljudski, zveri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svim tim.“ (Danilo 2,37.38)

Po svom providenju, Bog je sve narode pokorio vavilonskom caru Navuhodonosoru (Jeremija 27,1-13). Po obliku i sistemu vladanja Vavilonom, careva vlast je bila apsolutna. Njegova reč je bila zakon. U toj apsolutističkoj vladavini car Navuhodonosor je zamišljao da on vlada nad dušom kao i nad telom ljudi, verskim životom kao i građanskim ponašanjem onih koji su bili potčinje-

² Annie Rix Miltz (1856 –1924) bila je američki pisac i duhovni vođa – *prim. izdavača*

ni njegovoj vlasti. A pošto je bio vladar nad narodima, on je vladao i religijom naroda.

U skladu s tim, podigao je veliki lik, sav od zlata, 27 m visok i skoro 3 m širok, i „namesti ga u polju Duri u zemlji vavilonskoj“ (Dan. 3,1). Onda je iz svih provincija sazvaao sve carske funkcionere na posvećenje velikog zlatnog lika i na poklonjenje. Svi funkcioneri su došli, okupili se i stajali pred likom.

„A glasnik povika glasno: Narodi, plemena i jezici, vama se govori. Kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnom liku, koji postavi car Navuhodonosor. A ko ne bi pao i poklonio se, onaj čas biće bačen u peć ognjenu užarenu.“ I kad su muzički instrumenti dali signal za klanjanje, „svi narodi... se pokloniše zlatnom liku.“ (Dan. 3,4-6)

Ali, u tom skupu nalazila su se tri mlada Jevrejina koji su kao zarobljenici dovedeni iz Jerusalima u Vavilon, a koje je car „postavio nad poslovima zemlje vavilonske“. Oni se nisu poklonili, niti su na neki drugi način pridali posebnu pažnju celom događaju.

To je bilo primećeno i izazvalo optužbu pred carem: „A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje vavilonske, Sedrah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvoje bogove, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio“. (stih 12)

Onda je car „u gnevu i ljutini“ zapovedio da mu dovedu ta tri mlada čoveka. Tako je i učinjeno. Car im se lično i direktno obratio: „Je li istina Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnom liku koji postavih?“ Sam car je ponovio zapovest da na zvuk svakovrsnih muzičkih instrumenata treba da padnu i poklone se; ako to ne učine, biće „onaj čas ... bačeni u peć ognjenu užarenu“.

Međutim, trojica mladića su mirno odgovorila: „Nije nam potrebno da ti odgovorimo na to. Evo, Bog naš, kome mi služimo, može nas izbaviti iz peći ognjene užarene; i izbaviće nas iz tvojih ruku care. A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim nećemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio.“ (Stihovi 14-18)

Problem je sada jasno prikazan. Suveren svetske sile lično je izdao zapovest trojici pojedinaca; a od njih je dobio direktan odgovor da se neće povinovati. Sa ovakvim ponašanjem i ovakvim rečima car se, u svojoj apolutističkoj vladavini, nikada ranije nije susreo. Zato se kod njega javio i lični, ali i zvanični gnev. I on se toliko „napuni gneva“, da „mu se promeni“ lice prema ovim mladim ljudima, pa je zapovedio da se peć užari sedam puta jače nego što beše običaj. I „zapovedi najjačim ljudima što behu u vojsci njegovoj“ da svežu te mlade ljude i da ih bace usred užarene peći.

Tako je i učinjeno. I ova tri mlada čoveka, „u plaštima njihovim i u obući i pod kapama i u svemu odelu njihovom padoše usred peći ognjene užarene“. Međutim, sada se car iznenadio više nego ikada ranije u svom životu. Zapravo se skamenio – „prepade“ se – i „brže ustavši“ povikao je svojim savetnicima: „Ne bacismo li tri čoveka svezana u oganj?“

Uveravali su ga da je to tačno. Ali on je uzviknuo: „Eno, vidim četiri čoveka odrešena gde hode posred ognja i nije im ništa, i četvrti kao da je Sin Božji“.

Tada se car približio vratima peći i pozvao mladiće po imenu, govoreći: „Sluge Boga Višnjeg, izidite i hodite.“ I oni „izidoše isred ognja. I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i većnici carevi, i videše te ljude gde im telu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti šta promeniše, niti zadah od ognja prionu za njih.“

„Progovori Navuhodonosor i reče: Da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla anđela svog i izbavi sluge svoje, koje se u Njega pouzdaše i ne poslušашe zapovesti careve i dadoše telesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svog Boga.“

Dakle, evo situacije: Gospod je pokorio sve narode vavilonskom caru. Porukama svog sopstvenog proroka zapovedio je svom narodu, Jevrejima, i ovoj trojici mladića među njima: „Služite caru vavilonskom“. Ali, ova

trojica su odlučno odbila da služe caru vavilonskom u stvari koju im je on lično i neposredno naložio; i u tom odbijanju sam Gospod je vidljivo stao uz njih i izbavio ih.

Nemoguće bi bilo jasnije pokazati da Gospod, koji je zapovedio narodima da se pokore caru vavilonskom i da mu služe, nikad nije zapovedio, niti je to nameravao, da se caru pokore ili da mu služe u oblasti religije.

Ovim očiglednim odobravanjem ponašanja trojice ljudi i njihovim očiglednim izbavljenjem, Gospod je savršeno jasno pokazao caru da je njegova zapovest u tom pogledu bila pogrešna: da je zahtevao službu koju nije imao pravo da zahteva. Da ga time što ga je postavio carem nad narodima, Gospod nije postavio i carem nad religijom naroda. Da mu time što ga je postavio na čelo svih naroda, zemalja i jezika, Bog nije dao da bude poglavar religije i jednom jedinom pojedincu. I premda je Gospod stavio sve narode i zemlje pod carev jaram što se tiče političke i fizičke službe, ovaj isti Gospod je očigledno pokazao caru da mu nije dao vlast, niti bilo kakvu nadležnost nad službom njihove duše, tj. savesti. Iako je sve narode, zemlje i jezike dao da mu služe, i mada ga je Bog učinio vladarem nad svima njima, što se tiče odnosa između pojedinca i Boga, car tu nije imao nikakvog prava. I s obzirom na prava svake pojedine osobe da postupa po sopstvenoj savesti pri bogosluže-

nju, „careva reč“ mora se promeniti, carev ukaz postaje ništavan. Čak je i car celog sveta niko i ništa, jer je samo Bog suvereni vladar i On je sve u svemu.

Sve to učinjeno je toga dana da posluži kao uputstvo svim carevima i svim narodima za sva vremena, a napisano za nauku nama, na koje kraj sveta dođe.

2. U ODNOSU NA VRHOVNU VLAST ZAKONA

Vavilon kao svetska sila i carstvo zauvek je nestao a na njegovo mesto došla je druga svetska sila i carstvo – Medo-Persija. Bio je to drugačiji princip vladavine, kojim je svetu data još jedna pouka o verskoj slobodi.

U carstvu Miđana i Persijanaca princip vladanja bio je drugačiji nego u Vavilonu.

Kao što smo videli, Vavilon je bio ne samo apsolutistička monarhija, već i autokratija – vladavina jednog čoveka, tj. apsolutizam. Careva reč je bila zakon, a zakon se menjao kao što su se i careva volja i reč mogli menjati. Car je bio izvor zakona; njegova reč je bila zakon za sve druge, ali on sam nije bio podložan ograničenjima tog zakona.

I vladavina Miđana i Persijanaca bila je apsolutistička monarhija. I tu je careva reč bila zakon, ali s jednom bitnom razlikom u odnosu na Vavilon; kad bi careva reč bila proglašena zakonom, taj zakon više nije mogao da menja ili opozove ni sam car. Car je, čak i protiv svoje volje, bio vezan svojom reči ili uredbom, ako je ona postala zakon. Zato je vladavina Miđana i Persijanaca bila vladavina zakona; njihov princip je bio vrhovna vlast zakona.

Na čelu rukovođenja poslovima ovog carstva nalazila su se tri predsednika od kojih je Danilo bio prvi. Zbog Danilovog znanja, poštenja, veštine i opšte sposobnosti

u upravljanju, car je nameravao „da ga postavi nad svim carstvom svojim“ (Danilo 6,3). Kada se saznalo za carevu nameru, to je izazvalo zavist druge dvojice predsednika i knezova, i oni su se udružili da ga uklone.

Prvo su tražili priliku da „bi našli šta da zamere Danilu“ u njegovom vođenju carskih poslova. Ali, nakon dugog i marljivog istraživanja i najpažljivijeg mogućeg proveravanja, morali su da odustanu i priznaju da „ne mogahu naći zabave ni pogreške, jer beše veran, i ne nalažase se u njega pogreške ni mane“. (stih 4)

„Tada rekoše oni ljudi: Nećemo naći na tog Danila ništa, ako ne nađemo šta na njega radi zakona Boga njegovog“ (stih 5). Međutim, nisu mogli naći ništa čak ni što se tiče zakona njegovog Boga, dok sami nisu stvorili situaciju koja će im neminovno pružiti željenu priliku.

Njihovo dugo i uporno nastojanje da nađu neku priliku ili grešku u carskim poslovima, uverilo ih je u njegovu apsolutnu odanost Bogu. Na osnovu svog istraživanja znali su da ga nikakvim načinom ne mogu navesti da i za dlaku skrene sa puta potpune vernosti Bogu. A, to je bila potpuno lična stvar u koju se niko od ljudi nije smeo mešati. Njihovo ispitivanje njegovog ponašanja prema drugima i prema državi, iako svesno pokrenuto i opterećeno predrasudama, ipak se pokazalo od koristi.

Pošto nisu mogli naći razlog koji bi im omogućio da ga, s obzirom na okolnosti i uslove, optuže u vezi sa za-

konom njegovog Boga, bili su prisiljeni da takav razlog stvore. Danilova nepokolebiva posvećenost Bogu postala je sredstvo koje će oni iskoristiti. Zato su smislili plan u koji su uvukli sve funkcionere carstva i otišli caru, govoreći: „Darije care, da si živ doveka! Sve starešine u carstvu, poglavari i upravitelji, većnici i vojvode dogovoriše se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za šta kome god bogu ili čoveku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku. Zato, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promeniti, po zakonu midskom i persijskom, koji je nepromenljiv“. (Dan. 6,6-8)

Car je prosto dozvolio da bude uhvaćen u zamku laskavim predlogom velikog broja najviših funkcionera carstva, te je potpisao uredbu. Danilo je znao da je uredba načinjena i da ju je car potpisao. Znao je da je to sada bio carski zakon – zakon koji se nije mogao izbeći ni promeniti. Ipak, on je otišao svojoj kući i kad je došlo njegovo redovno vreme za molitvu – tri puta dnevno – on se „moljaše i hvalu davaše Bogu svom kao šta činjaše pre“ (stih 10). Desilo se da su njegovi prozori bili otvoreni, a kako uopšte nije razmišljao o carskom zakonu, niti je na njega toliko obraćao pažnju, nije se potrudio da ih iz predostrožnosti zatvori.

Zaverenici nisu drugo ni očekivali od Danila pa „se sabraše oni ljudi, i nađoše Danila gde se moli i pripa-

da Bogu svom“ (stih 11). Na to otvoreno zanemarivanje carskog zakona, požurili su caru i vrlo lukavo upitali: „Nisi li napisao zapovest?“ – i tako dalje. A car je odgovorio: „Tako je po zakonu midskom i persijskom, koji je nepromenljiv“. Onda su zaverenici izvestili cara: „Danilo, koji je između roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom“. (stihovi 12 i 13)

„Tada car čuvši to ožalosti se vrlo“ što je dopustio da zbog laskanja upadne u takvu zamku. „I naumi da izbavi Danila“ (stih 14). Ali, zaverenici su bili spremni da podsete cara na nadmoćnost i nepromenljivost „zakona“. Takođe su ukazivali da to više nije pitanje religije već zakona; da će podržavanje preziranja i kršenja „zakona“ potkopati svu vlast i otvoriti mogućnost za anarhiju, i time dovesti do raspada samog društva; i da im je, navodno, izuzetno žao što je u to uključen tako izvanredan čovek kao što je Danilo. Međutim, dopustiti tako otvoreno preziranje „zakona“ od strane čoveka na tako visokom položaju i na takvom glasu, može samo da sve pogorša, jer bi sama činjenica da neko na tako visokom položaju i sa takvim ugledom, a koji tako otvoreno prezire „zakon“, ohrabrila sve ljude da postupe na isti način, itd...

Međutim, car se trudio „do zahoda sunčanog da ga izbavi“. A sve to vreme i u svakom trenutku zaverenici su podsećali cara: „Zakon, zakon“. „Znaj, care, da je zakon

u Midijana i Persijanaca da se nikakva zabrana i naredba koju postavi car, ne menja“ (stih 15). Nadmoćnost zakona vezivala je samoga cara. Nije bilo izlaza, i, iako sa velikim ustezanjem, „car reče te dovedoše Danila i baciše ga u jamu lavovsku“. (stih 16)

Car je proveo noć u postu i nespavanju. A izjutra vrlo rano požurio je do lavovske jame i „viknu Danila žalosnim glasom ... Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kome služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova?“ (stih 20)

Danilo je odgovorio: „Care, da si živ doveka! Bog moj posla anđela svog i zatvori usta lavovima, te mi ne naučiše; jer se nađoh čist pred Njim, a ni tebi care, ne učinih zla“ (stihovi 20 i 21). I time je zauvek savršeno pokazano da je svako, ko se ne obazire na zakon kojim se pokušava uticati na služenje Bogu, nevin pred Bogom, jer ne čini zla ni caru, ni državi, ni društvu, niti ijednom principu zakona ili vlasti.

Ovo je božanska istina, koja opet pokazuje da nijedna zemaljska vlast nema nikakvo pravo niti nadležnost u pogledu religije; to jest, što se tiče dužnosti prema svom Stvoritelju i načinu na koji se ona izvršava (upražnjavanje). U ovom slučaju postoji dodatni dokaz da nijedna vlast nema pravo da u propise unese zakon koji se tiče religije, i onda da ukazuje na nadmoćnost i važnost tog „zakona“; i kako to onda „nije prvenstveno pitanje religije nego samog zakona“, (što navodno) znači da „mi

ne tražimo poslušnost određenoj religiji, već samo poštovanje zakona“. U slučaju Danila i „nadmoćnosti midskog i persijskog zakona“, božanski odgovor na sve takve pozive jeste da ništa što se tiče religije ne može da ima bilo kakvo uporište u zakonu.

Pravo savršene individualnosti u religiji je božansko pravo i zbog toga je apsolutno neotuđivo. A to što verski obredi ili zabrane postaju predmet zakona, ne utiče na slobodno vršenje ovog božanskog prava. Punina ovog prava i savršena sloboda u njegovom vršenju ostaju isti čak i onda kad religija postane predmet i deo zakona. A kada su religija ili verski obredi ili zabrane određeni zakonom, iako taj zakon može da bude nadmoćan i nepromenljiv kao onaj kod Miđana i Persijanaca, božansko pravo i savršena sloboda individualnosti u religiji proširuje se onda na zakon koji uključuje religiju, i takav je zakon jednostavno ništavan. Izgovor za nametanje verskih obreda silom ili zabrana pod plaštom „nadmoćnosti i važnosti zakona“, umesto da ukloni ili ograniči božansko pravo i savršenu slobodu individualnosti u religiji, jednostavno reaguje tako da zapravo uklanja svaki razlog za tvrdnju o „nadmoćnosti i važnosti zakona“ – i u suštini poništava zakon o kome je reč.

Građanski zakon je s pravom nadmoćan u oblasti građanskih stvari, ali u oblasti religije njemu tu jednostavno nema mesta.

U prisutnosti božanskog prava individualnosti u religiji, u odnosu na autokratsku vlast prikazanu u liku cara Navuhodonosora, tu carska reč mora da se menja.

U prisutnosti božanskog prava individualnosti u religiji, u odnosu na nadmoćnost i nepromenljivost zakona, prikazanog u vladavini Miđana i Persijanaca, svaki zakon koji se tiče religije ili je ima u vidu, jednostavno uopšte nije zakon.

Oblast religije je Božja oblast. U toj oblasti Bog je jedini suveren i Njegova volja jedini zakon. U toj oblasti pojedinac stoji sam sa Bogom i odgovoran je samo Njemu.

3. U ODNOSU NA UJEDINJENJE CRKVE I DRŽAVE

Na osnovu značajnih činjenica i neospornih događaja, u slučaju cara Navuhodonosora i trojice jevrejskih mladića, zauvek je jasno pokazana božanska istina i princip da nijedan monarh nema prava da utiče na religiju naroda. Kao i to da, s obzirom na pravo individualnosti u religiji, careva reč mora da se menja.

Prema odgovarajućim činjenicama i događajima u slučaju medo-persijske vlasti protiv Danila, zauvek je jasno pokazana Božja volja, istina i princip da, u vezi sa religijom naroda, nikakav zakon niti vlast preko zakona nema pravo da učini bilo šta.

I da je, s obzirom na pravo individualnosti u religiji, bilo koji zakon koji se odnosi na religiju ništavan. Kao i da je svaki pojedinac, koji zanemaruje i ne poštuje takav zakon, „nedužan“ pred Bogom i „ne čini zla“ vlasti, zakonu ili društvu.

Ta dva primera i principi pokrivaju (obuhvataju) svaku fazu zemaljske vlasti i tako čine jasnom veliku i važnu istinu da je religija, sa svojim obredima, institucijama i svetkovinama, potpuno izuzeta i potpuno oslobođena suda zemaljskih vlasti u bilo kojoj fazi ili obliku.

Tako se religija, sa svim što uz nju ide, tiče isključivo pojedinca u njegovom ličnom odnosu sa Bogom.

Međutim, postoje i druga sredstva pomoću kojih je čovek pokušavao da vlada čovekom u oblasti religije, a to je pomoću Crkve preko države.

Ljudi pozvani iz sveta i odvojeni od sveta za Boga predstavljaju Njegovu crkvu u svetu. Kad je Bog pozvao svoj narod iz Misira (Egipta), on je prvo bio „crkva u pustinji“. Posle toga su bili crkva u zemlji Hananskoj (Palestinskoj).

Zbog svoje tvrdovratosti, tvrdoće srca i slepila uma oni su, nažalost, promašili veliku nameru koju je Bog imao sa njima kao svojom crkvom. Ali, u svojoj dobroti i milosti, Bog ih je iz generacije u generaciju „nosio i hranio u pustinji“ (Dela apostolska 13,18 – Čarničev prevod). Tako je taj narod, prolazeći kroz mnoge promene i probleme trajao kao crkva sve do vremena kada je Gospod Hristos došao na zemlju. I za sve to vreme, ova crkva bila je naslednik najslavnijih obećanja o rasprostranjenom carstvu i vladavini.

U vreme kada je Hristos došao na zemlju kao čovek, vlast i moć Rima držali su narod te crkve u neumoljivoj i okrutnoj ovozemaljskoj potčinjenosti, i on je čeznuo za obećanim Izbaviteljem. Taj Izbavitelj je bio mnogo puta obećan i konačno je došao. Međutim, crkveni velikodostojnici su dopustili da im svetovne težnje zatvore oči pred duhovnošću obećanog carstva i vlasti, pa su očekivali, i učili narod da očekuje političkog i zemaljskog

izbavitelja, koji će skršiti rimski jaram, slomiti njegovu moć i uzvisiti crkvu izabranog naroda na položaj moći i vlasti nad narodima, kao odgovor na dugo vladanje tih naroda nad njima.

Kada se Isus pojavio u svojoj javnoj službi, velikodostojnici crkve pridružili su se mnoštvu koje se sabralo da ga čuje, slušajući sa zanimanjem, nadajući se da će On ispuniti njihova očekivanja. Ali, kad su videli da je zanimanje i oduševljenje mnoštva dostiglo tačku „da hoće da dođu da Ga uhvate i da Ga učine carem“ (Jovan 6,15), i kad su videli da Isus, umesto da prihvati ili ohrabri ovu ideju „ode opet u goru“, shvatili su da su, što se tiče Isusa, sve njihove ambiciozne nade u izbavljenje od vlasti Rima, i o uzdizanju nad narodima, potpuno uzaludne.

Sada se Isusov uticaj na narod tako proširio i postao tako jak, da su crkvene starešine uvidele da njihova moć nad narodom naglo slabi. Umesto da vide ostvarenje svojih ambicioznih planova, sa negodovanjem su shvatili da su vlast i uticaj koji su imali nad narodom bili nesumnjivo potkopani, i to od strane potpuno nepoznatog čoveka koji je došao iz grada na najlošijem glasu, i koji je u najboljem slučaju bio samo član crkve. Trebalo je nešto učiniti, i to što pre, da bi sačuvali svoje mesto i dostojanstvo. Očigledno je bilo prekasno da razmišljaju o tome da Mu se zabrani propovedanje ili poučavanje. Sada su dobro znali da se ne samo On nego i mnoštvo ne bi obazirali

na takvu zabranu. Ali, postojao je izlaz – sredstvo kojim mogu da sačuvaju svoje mesto i dostojanstvo i da dokažu svoju vlast nad Njim i narodom. Na osnovu mišljenja o sebi i svom položaju, bilo je vrlo lako da svoje mesto i dostojanstvo poistovete ne samo sa položajem, već i sa samim postojanjem crkve, pa čak i same nacije. Zato su zaključili: „Ako ga ostavimo tako, svi će ga verovati; pa će doći Rimljani i uzeti nam zemlju i narod.“ I „od toga, dakle, dana dogovoriše se da Ga ubiju“. (Jovan 11,47.53)

Međutim, pošto su bili potčinjeni rimskoj vlasti, nisu imali zakonsko pravo da nekoga kazne smrću. Zato, da bi ostvarili svoj cilj, moraju steći kontrolu nad državnim ili građanskom vlasti. Nije bilo važno što je ta vlast bila rimska; nije bilo važno što su tu rimsku vlast mrzeli iznad svega na svetu i nisu bili spremni da je dobrovoljno priznaju – sve se to moralo zaboraviti s obzirom na užasnu mogućnost da vide kako u crkvi nestaje njihovo dostojanstvo i moć.

U crkvi su fariseji i irodovci bili na suprotnim stranama. Irodovce su tako nazivali zato što su se udružili sa Irodom. Oni su branili Irodov položaj kao cara Judeje. Ali, Irod je postao car samo zahvaljujući neposrednom naimenovanju od strane Rima, i bio ustoličen i držan kao car samo zahvaljujući moći Rima, jer svako ko je bio pristalica i zagovornik Iroda morao je da bude još veći pristalica i zagovornik Rima.

U toj crkvi fariseji su sebe smatrali elitom pravednika. Oni su bili ekstremna crkvena stranka. Kao takvi, bili su čuvari čistote crkve, čuvari najveće odanosti Bogu i drevnog dostojanstva izabranog naroda. Kao takvi, bili su i veliki i beskompromisni protivnici Rima, i svega što je bilo rimsko ili na bilo koji način povezano sa Rimom.

Međutim, fariseji kao isključivi pravednici i najveći po dostojanstvu, bili su najodlučniji protivnici Hrista; oni su preuzeli vođstvo u savetovanju i planovima da Ga unište. A da bi ostvarili svoj cilj da Ga ubiju, moraju sarađivati sa svetovnom – rimskom vlašću. Stoga, da bi ostvarili svoj cilj protiv Isusa, oni će prikriti sopstvenu mržnju prema Rimu i za ostvarenje svog cilja protiv Isusa koristiti upravo moć Rima, koju su samim svojim zvanjem posebno osporavali i protivili joj se.

Jedini način na koji će jednim potezom preći ovaj ponor ka Rimu i osigurati svetovnu vlast, bio je da se slože sa irodovcima. A irodovci, koji su se manje protivili Isusu od fariseja, bili su spremni na sklapanje takvog saveza. Tim savezom će se ova politička stranka ujediniti sa farisejima, a politički uticaj i vlast te stranke biće na raspolaganju crkvenim vođama. To će im osigurati korišćenje vojske, koju moraju imati da bi mogli biti bezbedni u svojim otvorenim potezima protiv Isusa.

Savez je sklopljen i zavera oblikovana: „I izašavši fariseji odmah učiniše za Njega veće s Irodovcima kako

bi Ga pogubili“ (Marko 3,6). „Tada odoše fariseji i dogovoriše se kako da Ga uhvate u reči. I poslaše mu svoje učenike sa Irodovcima, doušnike koji su se pretvarali kao da su iskreni, kako bi Ga uhvatili u reči i predali Ga namesnikovoj sili i vlasti.“ (Matej 22,15.16; Luka 20,20 – prevodi Čarnić i SSP¹). A taj namesnik bio je Rimljanin Pilat.

I kad je konačno došlo vreme, taj strašni ponoćni čas, kad Juda „uze četu“ ljudi i vojvodu i momke „s noževima“ da idu u Getsimaniju, „četa i vojvoda i momci“ došli su po uputstvu „glavara sveštениčkih i fariseja“, uhvatili i vezali Isusa.

Zatim su Ga odveli Ani, Ana Ga je poslao Kajafi, a Kajafa Pilatu, rimskom upravitelju. Pilat Ga je poslao Irodu, koji Mu se „sa svojim vojnicima“ narugao pa Ga je obukao u skerletni plašt i poslao nazad Pilatu. A kada je Pilat hteo da Ga pusti, oni su potegli političko pitanje i govorili o odanosti cezaru i Rimu, što je čak nadmašilo odanost samog Rimljanina Pilata: „Ako ovog pustiš nisi prijatelj cezaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se cezaru“. (Jovan 19,12)

Pilat je učinio poslednji pokušaj: „Zar cara vašeg da razapnem?“, da bi mu oni odgovorili rečima kojima su izrazili svoje konačno napuštanje Boga i svoje potpuno jedinstvo s Rimom: „Mi nemamo cara osim cezara. Ras-

1 SSP – Savremeni srpski prevod

pni ga, raspni. A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da Ga se razapne; i nadvlada vika njihova i glavara sveštenečkih“.

Tako je učinjen najveći zločin i najglasniji greh u istoriji cele vasionne, a to je omogućeno ujedinjenjem crkve i države – crkve koja je kontrolisala građansku vlast, koristeći njenu moć da ostvari svoju zlu volju i svoj opaki cilj.

Ta užasna činjenica potpuno je dovoljna da stalnom i trajnom osudom i večnom sramotom obeleži takvu povezanost bilo gde i zauvek. I upravo sa takvim primerom na umu, nije čudo da se to ujedinjenje crkve i države – crkve koja kontroliše svetovnu vlast – pokazalo i mora uvek pokazati najvećim prokletstvom za ljude i nacije, ma gde se pojavilo i u sva kasnija vremena.

Otuda je istina, i potpuno potvrđeno, da je „svetovna vlast dokazano sotonski dar crkvi“.

4. U ODNOSU NA SAMU CRKVVU

Videli smo da nikakva carska vlast nema pravo da prisiljava na nešto ili zahteva bilo šta u vezi sa religijom. A kada to bilo koja sila čini, pravo na individualnost u religiji je uzvišenije i carska reč mora da se menja.

Takođe smo ustanovili da nijedna vlast, kojoj je zakon na prvom mestu, nema pravo da u zakonodavstvo unese neku zakonsku odredbu, uredbu ili propis koji se tiču religije. A ako to učini, pravo na individualnost u religiji ostaje na prvom mestu, pa je onaj ko takav zakon ne poštuje nevin pred Bogom, jer nije učinio nikakvo zlo vlasti, zakonu i društvu.

Ustanovili smo da crkva nema pravo da koristi građansku vlast za sprovođenje svoje volje ili ostvarenje svojih ciljeva. A kada to čini, stvara vezu koja predstavlja najveće bezakonje, pa je to sotonski dar u posedu takve crkve. Međutim, pravo na individualnost u religiji još uvek je na prvom mestu i treba ga slobodno koristiti.

Postoji još jedna kombinacija pomoću koje čovek nastoji da upravlja religijom: to je sama crkva, crkva sama po sebi – crkva u odnosu na verništvo. I u ovome, bilo da je reč o principu, ili o nekom značajnom iskustvu, Pismo nije ništa manje određeno nego u bilo kom drugom primeru datom povodom tog predmeta.

Već je rečeno kako je stari Izrael (Izrailj) nakon oslobođenja iz Egipta prvo bio „crkva u pustinji“, kasnije crkva u Hananu; i da je taj isti Izrael, u vreme kad je Hristos bio na zemlji, iako po duhu i u suštini daleko od Božjeg ideala za njih, u stvari još uvek bio direktan potomak prvobitne crkve.

Zvanična organizacija te crkve bila je takođe još uvek ista po poreklu. Sveštenstvo – sveštencički glavari i prvosveštenik – po redu i nasledstvu bili su direktan nastavak poretka koji je Gospod uspostavio u pustinji preko Mojsija. Zvanična skupština crkve – Sinedrion – po zamisli i obliku potekla je od sedamdeset starešina koje je Gospod preko Mojsija imenovao u pustinji. Tako je u vreme Hristovog boravka na zemlji ceo Izrael – sveštenstvo i sabor – po obliku i u stvarnosti poticao od božanskog reda koji je Gospod uspostavio u pustinji preko Mojsija; zaista je bio crkva i potomak crkve iz pustinje.

I Gospodnji apostoli i Isusovi učenici su svi bili, bez izuzetka, članovi te crkve. Oni su podjednako sa drugima učestvovali u obredima i bogosluženjima te crkve. Odlazili su u određeno vreme u hram sa svima ostalima na bogosluženje i poučavali u hramu (Dela 2,46; 3,1; 5,12). Narodu je to bilo drago i velika Božja sila bila je nad svima njima.

Ali, apostoli i učenici su već nešto bili naučili i poznavali božansku istinu, koju velikodostojnici u crkvi

nisu znali, niti su hteli da (je) priznaju. I pošto su znali, učenici su o tome govorili. Zato su propovedali Isusa, i vaskrsenje i spasenje kroz Njega, i da nema drugog puta – osim tog Isusa, čiji su „izdajnici i krvnici“ (Dela 7,52) sada postali zvanični poredak i organizacija crkve. Ovaj zvanični poredak i organizacija crkve prisvojili su pravo da odluče da ti obični članovi crkve ne smeju da propovedaju ni naučavaju ovu istinu, za koju su znali da je istina.

U skladu s time, sveštenici i hramske vlasti uhapsili su Petra i Jovana, i strpali ih u zatvor dok su ovi, idući u hram na čas molitve, izlečili hromoga verom u Isusovo ime, a Petar uz to propovedao okupljenom i zadivljenom mnoštvu. Onda su se sutradan ceo službeni aparat i organizacija crkve – knezovi, sedamdeset starešina, književnici, sveštenici i prvosveštenik – okupili, doveli Petra i Jovana i stavili ih nasred dvorane, i zatražili da im kažu ko im je dao vlast da propovedaju: „Kakvom silom ili u čije ime učiniste vi ovo?“ (Dela 4,7)

Tada je Petar „napunivši se Duha Svetog“ odgovorio. U celom skupu „čudili su se“ odvažnosti ove dvojice običnih i nepismenih članova crkve u prisutnosti ovog impresivnog službenog tela, i „prepoznali su – da su (ovi) bili sa Isusom“. Petra i Jovana su izveli iz dvorane, dok u saboru „počeše da se savetuju među sobom“.

Nakon većanja su odlučili: „Da im oštro zapretimo da više ne govore za ime ovo nikome“. Ali, Petar i Jovan

su odmah odgovorili: „Sudite je li pravo pred Bogom da vas većma (više) slušamo negoli Boga? Jer mi ne možemo ne govoriti šta videsmo i čusmo“. Na osnovu tog tako brzo datog odgovora, ovom skupu se učinilo da ti jednostavni ljudi, obični i nepismeni članovi crkve pokazuju da je moguće da i takvi budu naučeni od Boga i da im je dato od Boga da znaju neke stvari, koje ceo ovaj skup najviših funkcionera i najučćenijih ljudi crkve ne zna; da uopšte nemaju nameru da obraćaju pažnju na naredbu sabora, već će uprkos svemu što bi sabor mogao da kaže ili učini, oni i dalje nastaviti sa propovedanjem. Dovoljno jasno, sa gledišta ovog sabora, takav postupak je za svakoga lično mogao da znači da će individualna nezavisnost oboriti svaki poredak i vlast.

Takav odgovor takvih osoba takvom službenom i dostojanstvenom telu, takav odgovor jednostavnih ljudi, običnih članova crkve uzvišenom zvaničnom skupu ljudi, koji su vekovima bili najviši službenici i božanski određen red u organizaciji crkve, ovi funkcioneri nisu mogli smatrati ničim drugim do otvorenom drskošću i narušavanjem svakog reda i organizacije u crkvi.

Međutim, sabor ih je pustio uz ozbiljnu pretnju da više ne poučavaju ljude.

Pošto su bili pušteni, Petar i Jovan su otišli drugim učenicima „i javiše im šta su im rekli prvosveštenici i starešine“ (stih 23). I svi drugi, umesto da ih to zbuni ili

uplaši, ne samo da su odlučno odobravalili to što su Petar i Jovan učinili, već su „jednodušno“ hvalili i slavili Boga, moleći ga: „Pogledaj na njihove pretnje, pa daj svojim služiteljima da potpuno slobodno objavljuju tvoju reč“ (stih 29). I Bog je dao svedočanstvo o njihovoj hrišćanskoj vernosti i „zatrese se mesto na kom su bili okupljeni, te se svi ispuniše Duhom Svetim, i propovedahu slobodno reč Božiju“ (stih 31). „A mnoštvo ljudi i žena, koji su verovali u Gospoda, bivalo je sve veće“ (Dela 5,14 – Čarnić). Ova otvorena neposlušnost „vlastima“ crkve, ovo smelo preziranje uspostavljenog reda i organizacije nije se moglo dozvoliti. Zato su sve apostole uhapsili i strpali u tamnicu, jer „ustade poglavar sveštenečki i svi koji behu s njim, ... i napuniše se zavisti, i digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor“. (stih 17)

Ali, gle! „Anđeo Gospodnji otvori noću tamnička vrata, izvede ih i reče: idite, istupite u hramu i govori-te narodu sve reči ovoga života. Čuvši to oni pred zoru uđoše u hram i učahu.“ (stihovi 19-21)

To jutro poglavar sveštenečki i oni koji su bili sa njim, „sazvaše sinedrion i sve starešine sinova Izrailjevih (Izraelovih), te poslaše ljude u tamnicu“ kako bi doveli apostole da odgovaraju za svu tu „nepokornost“, „otpad“ i „protivljenje organizovanom delu“ crkve. Poslanici su se vratili i izvestili da su tamnicu našli zaključanu i čuvare gde stoje pred vratima, ali unutra nije bilo zatvorenika.

Dok su se okupljeni na saboru pitali šta bi to moglo da znači, došao je jedan čovek koji je rekao da ti ljudi „stoje u crkvi i uče narod“. (stih 25)

Ponovo su poslali ljude da ih uhapsu i izvedu pred sabor. Prvosveštenik je odmah pitao: „Zar vam nismo strogo naredili da ne učite u to ime, a gle vi ste napunili Jerusalim svojom naukom“.

Odgovor apostola je glasio: „Boga treba slušati više nego ljude. Bog otaca naših vaskrsao je Isusa koga ste vi obesili na drvo i ubili. Njega je Bog svojom desnicom uzvisio kao poglavara i spasitelja, da dodeli Izraelu pokajanje i oproštaj grehova. Mi smo svedoci svega toga, i Duh Sveti koga je Bog dao onima koji su mu poslušni“.

Zbog te smeće upornosti da idu zabranjenim putem, sabor je razmišljao o tome „da ih pobiju“. Gamalailo je sabor odvratio od namere da apostole stvarno pobiju. Ali, opet su ih pozvali i „išibaše ih“, a onda im „naredišu da ne govore u Isusovo ime pa ih oslobodiše“.

Apostoli su otišli sa sabora. Međutim, umesto da se potčine, ili uplaše sabora, ili onoga što su im ovi učinili, opet su se radovali što su se udostojili da pretrpe udarce i sramotu od strane organizacije crkve, pošto su učili ono što su videli i znali da je istina. I bez obzira na to što su to bile „sve starešine sinova Izraelovih“, odnosno svi koji su predstavljali zvaničnu organizaciju crkve koja je s njima tako postupala i više puta im naredila da uopšte

ne smeju da propovedaju niti da uče ono što su propovedali i naučavali, „svaki dan u crkvi i po kućama ne prestajahu učiti i propovedati jevanđelje o Isusu Hristu“.

Tako je jasnim činjenicama o ovim značajnim događajima Bog dokazao da je pravo na individualnost u religiji, u veri i učenju, iznad sveg zvaničnog sveštenstva, saveta ili sabora bilo koje crkve. Ovim neospornim biblijskim izveštajem pokazano je da nikakav crkveni skup ili sabor ili odbor nema vlast niti pravo da naredi ili određuje šta će bilo ko, čak i između vlastitih članova crkve, učiti ili propovedati.

„Što se tiče procedure u stvarima ‘prestupa’ ili ‘greške bilo kog člana’, crkva je dobila božanska uputstva i smer-nice kako da postupi. I njih treba verno da sledi po slovu i duhu, i duhom krotosti da ‘pridobije’ i ‘obnovi’ takvog, a nikada da ga osuđuje ili da ga odbaci. Međutim, što se vere tiče, crkva nema božanska uputstva i zato nema pravo da vlada vašom verom. ‘Veru koju imaš, imaj je za sebe pred Bogom’ (Rim. 14,22 – Čarnić). ‘Gledajući na Isusa, začetnika i usavršitelja vere’ (Jev. 12,2 – Čarnić).“

Zahvaljujući izveštaju u ovom slučaju dokazuje se sledeće:

Jednako sigurno kao u slučaju Navuhodonosora i trojice Jevreja pokazano je na božanski način da nijedan monarh nikada nema prava da naredi bilo šta što se tiče religije.

Isto tako sigurno kao u slučaju zakona i vlasti Miđana i Persijanaca pokazano je na božanski način da nijedna vlast nikada nema prava da donosi bilo kakve zakone koji se odnose na religiju.

Jednako sigurno kao u slučaju izraelske crkve protiv Hrista pokazano je na božanski način da nijedna crkvena vlast nikada ne može imati pravo da koristi građansku vlast kako bi ostvarila svoju volju i unapredila svoje ciljeve.

Isto tako sigurno kao u slučaju izraelske crkve protiv Gospodnjih apostola i učenika, takođe je na božanski način pokazano da nijedna crkva, ni sabor ni odbor niti neki drugi skup ili društvo zvaničnika ili drugih, nikada ne može da ima pravo da ijednom članu čak i svoje sopstvene zajednice zapoveda šta bi trebalo da veruje ili ne veruje, poučava ili ne poučava.

Ova četiri slučaja iznesena u Svetom pismu savršeno su paralelna: u svakome od njih vlast koja je pokušala da upravlja religijom direktno se protivila Nebu, pa je bila i raskrinkana od strane nebeskog Boga. I tako je na božanski način pokazano da nijedna od tih vlasti apsolutno nije bila u pravu. A u svakom od tih slučajeva je na božanski način dokazano da je pravo na individualnost u religiji večno pravo.

U svakom od ta četiri slučaja obuhvaćen je i prikazan određeni princip; u četvrtom ništa manje nego u

prethodna tri. Kao što Navuhodonosor nije bio u pravu kada je naredio poklonjenje (bogoslужenje) pred kipom; kao što medo-persijski zakon nije bio u pravu kada je zabranio poštovanje Boga; kao što izraelska crkva nije bila u pravu kada je koristila građansku vlast da izvrši svoju volju protiv Gospoda Isusa, tako, sasvim izvesno, ta ista crkva nije bila u pravu kada je branila bilo kom članu crkve da uči ili propoveda istinu koju je saznao od Gospoda Isusa i Božjim Duhom.

Kao što je u slučaju Navuhodonosora postojao princip da nijedan car nikada nema pravo da čini ono što je taj car učinio; kao što je u slučaju medo-persijskog zakona postojao princip da nijedan car nikada ne može imati pravo da postupi kao što je on postupio; i kao što je u slučaju zakona Miđana i Persijanaca postojao princip da nijedan zakon ne može nikad da bude u pravu ako je sličan tome zakonu; kao i u slučaju crkvene organizacije koja je koristila građansku vlast protiv Hrista, princip je da nijedna crkva niti crkveni red ili organizacija ili uprava ne može nikada imati pravo da koristi građansku vlast na bilo koji način; kao u slučaju izraelske crkve protiv apostola, princip je da nijedna crkva niti crkveni red ili organizacija ili uprava, nikada ne može imati pravo da postupa na način sličan onome na koji je uprava crkve tada postupila.

Ne! Gamalailov savet crkvenom saboru tog dana bio je ispravan i takav ostaje zauvek. To je božansko uput-

stvo svakom crkvenom skupu, savetu ili saboru zauvek: „Ostavite ih“. Ako su propovedanje ili delo samo od čoveka, ili ljudskog porekla, sami će od sebe propasti. A ako je od Boga, ne možete ga srušiti šta god da uradite. U tom slučaju, ma šta radili kako biste ga zaustavili, naći ćete da se borite protiv Boga. Ova stvar je u Božjoj ruci (oblasti). Ona podleže samo Njegovoj nadležnosti. Pustite to tako, uzdajte se u Boga i služite Mu po sopstvenom ubeđenju; a ostavite i druge da to isto čine.

Ovo je takođe dovoljno jasno i kada je reč o samoj istini. Jer, Sveti Duh se daje svakom pojedincu da ga vodi „u svu istinu“ (Jovan 16,13). Božja istina je večna i beskonačna. I zato će uvek biti istinito da će i dalje postojati beskonačna i večna istina u koju hrišćanin treba da bude doveden. Po prirodi stvari, nemoguće je da iko drugi osim beskonačnog i večnog Duha vodi čoveka u Božju istinu. Zbog toga svaka duša mora da bude beskonačno i večno slobodna da je beskonačni i večni Duh vodi u tu beskonačnu i večnu istinu.

Reći bilo šta drugo znači samo ograničiti Božju istinu i ograničiti napredovanje uma u upoznavanju istine i Boga; a znači i stvarno zaustavljanje svake mogućnosti napretka. Zamislite kakvo bi stanje čovečanstva i sveta bilo danas, da su Gospodnji apostoli i učenici priznali princip koji je usvojila izraelska crkva i da su poslušali njene zapovesti! Ali, krajnje nepravedno što bi se moglo

reći osim ovog, ogleda se u činjenici da se time priznaje, odobrava i postavlja samo ljudski sud na mesto večnog Duha, i skupu grešnih ljudi daju ovlašćenja, koja su ovlašćenja isključivo tog beskonačnog i večnog Duha, to jest da vodi u svaku istinu.

Međutim, iako je sve to jasno zahvaljujući jednostavnom ispoljavanju istine, žalosno je ali tačno da od kraja apostolskog doba do ovog časa, nije postojala a i danas ne postoji ni jedna jedina crkvena „organizacija“ ili verska zajednica u svetu, koja se nije zalagala za isti taj princip, zauzela isti stav i učinila istu stvar kao jevrejska crkva u slučaju apostola. I danas nema verske zajednice u svetu, do one poslednje koja se pojavila, u kojoj bi na neki način bilo priznato pravo i sloboda svakog pojedinog člana crkve, da bude vođen Svetim Duhom u istinu i u poučavanje i propovedanje istine, koju uprava verske zajednice ne poznaje ili odluči da ne prizna. Ako je bilo koji član tako vođen i poučava i propoveda istinu koju zna, zahvaljujući Duhu i Božjoj Reči, uprava te verske zajednice se odmah budi i pokreće svoju mašineriju, i istim duhom i na isti način kao jevrejska crkva zabranjuje mu da dalje poučava i propoveda u to ime. Ako on, kao u slučaju apostola, zanemari takav postupak i zabranu, i ne prestane da poučava (druge), propovedajući Isusa u istini, onda ga, kao i apostole, progone i isteruju.

I upravo je to jedini razlog za postojanje trista šezdeset pet ili više verskih zajednica u svetu¹.

Ali, hoće li ikada prestati ovo zlo? Hoće li ikada doći vreme, ili neće nikada, da se među hrišćanima prizna osnovno hrišćansko načelo prava na individualnost i slobodu u veri i na vođenje u božansku istinu? Hoće li ikad doći vreme, ili neće nikada, da u svetu postoji grupa hrišćana koja će priznati da je Sveti Duh Vodič u svaku istinu, koja će priznati pravo i slobodu svakom hrišćaninu da bude vođen u svaku istinu tim Duhom istine, i koja će priznati slobodu svakom hrišćaninu da drži, poučava i propoveda bilo koju od istina i sve istine, u koje Duh istine može da ga dovede?

Zar nije vreme da do toga dođe? Zar nije vreme da se prizna ovaj hrišćanski princip, da među hrišćanima treba da preovlada takvo stanje? Čak je i svet naučio princip da monarh i autokrata moraju da priznaju potpuno i savršeno pravo na individualnost i slobodu u religiji. Čak je i svet naučio da zakon mora da prizna puno i savršeno pravo na individualnosti i slobodu u religiji. Čak je i svet naučio da crkva ne sme da koristi građansku vlast da bi sprovela svoju volju, već mora da prizna puno i savršeno pravo u oblasti ubeđenja, i zato mora da prizna slobodno i savršeno pravo na individualnost i

1 Broj sa kraja 19. i početka 20. veka. Sada taj broj iznosi desetine hiljada – *prim. izdavača*

slobodu. Ali, mora li biti da sama Crkva nikad ne nauči da prosto mora da prizna savršeno pravo na individualnost i slobodu u veri, u Duhu i u istini? Zar nije krajnje vreme da hrišćanska crkva nauči da bi trebalo da prepozna osnovno, savršeno autentično, načelo svog sopstvenog porekla i postojanja? I ako mora biti tako da nijedna verska zajednica nikad ne nauči ili ne priznato osnovno načelo svog sopstvenog porekla i postojanja, zar onda nije nesumnjivo krajnje vreme da pojedinačni hrišćani svuda priznaju i stalno praktikuju to osnovno načelo svog porekla i postojanja kao hrišćana, kao i osnovno načelo porekla i postojanja hrišćanske crkve?

Tako treba da bude i biće. Bog individualnosti i slobode neće dopustiti da božanski princip i pravo na individualnost i slobodu u veri i istini, koje je On tako čudesno oblikovao i kroz sve vekove neprestano činio jasnim i održivim, budu više ikad potisnuti i gaženi, nepriznati i pogrešno tumačeni od strane hrišćanske crkve i hrišćanskog naroda. Ne, ta predivna istina, koja je osnovna i vrhunska istina u postojanju hrišćanske crkve i samog hrišćanstva – ta božanska istina će pobediti i zauvek sačuvati svoje božansko mesto pred svetom i u crkvi. A oni koji podržavaju tu božansku i osnovnu istinu hrišćanske religije i crkve biće sada i zauvek, kao što su bili u početku, prava hrišćanska crkva u svetu. Činiće tu „slavnu crkvu“ (Efe. 5,27) koju će Hristos koji je sebe

dao za Crkvu da „posveti, očistivši je kupanjem u vodi rečju (pomoću reči)“ (Efe. 5,26 – eng. prevod), kako bi pri svome slavnom dolasku „sebi postavio slavnu Crkvu, koja nema mrlje, ni bore, ili tako što, nego da bude sveta i neporočna“. (27. stih – Čarnić)

U celom ovom izveštaju o izraelskoj crkvi protiv apostola, jasno se ističe transcendentno (onostrano) značenje istine koja je dostojna da je svaki hrišćanin najozbiljnije razmatra. A ta istina glasi da je ono što je do tog vremena bila prava crkva, pozvana i sačuvana od Gospoda, tu i tamo prestajala da bude prava crkva. A da je ono što je ta crkva prezirala i zabranjivala, i progonila i izbacivala, postalo prava crkva.

I tako će to uvek biti. (Jovan 9,34-38)

5. MEĐU POJEDINCIMA

Na osnovu Svetog pisma jasno je da je božansko pravo na individualnost u religiji nadmoćnije od autokratske monarhije, od bilo kakve uredbe, statuta ili zakona, od crkve koja koristi građansku vlast, pa i same crkve kada je reč o njenim vernicima.

Postoji još jedan mogući odnos – odnos pojedinca prema pojedincu. Ali, ako je na osnovu Božje reči jasno da ni autokratija, ni državni zakon, ni crkva koja koristi građansku vlast, ni crkva u odnosu na svoje vernike, nemaju vlast, nadležnost ili pravo u oblasti religije s obzirom na nadmoćno i apsolutno pravo na individualnost, onda je jasno da ni pojedinac ne može da ima nikakvu vlast, nadležnost ili pravo nad drugim pojedincem kada su u pitanju stvari koje se tiču religije.

Iako je to jasno samo po sebi, dobro je da proučimo neke biblijske tekstove o ovome, kao i o svakoj drugoj fazi ovog predmeta.

Vera je dar od Boga, i to pojedincu. Isus Hristos je Načelnik i Usavršitelj¹ vere. Pošto je tako, po prirodi stvari niko nikad, osim Hrista, ni po kakvoj pravdi, nikakvom vlašću, nadležnošću ili po pravu, ne može da

¹ *Usavršitelj* – prevod E. Čarnića, I. Šarića, Savremeni srpski prevod; *Izvršitelj* – Bakotićev prevod; *Dovršitelj* – prevod Stvarnost; *Svršitelj* – Karadžićev i prevod D. Stefanovića; *Savršitelj* – prevod Sinoda SPC.

utiče na ispovedanje vere koja je vitalni elemenat religije. S obzirom da je Isus Hristos Načelnik i Izvršitelj vere, jedino On ima suverenost i nadležnost u pitanjima koja se tiču vere i ispovedanja vere, odnosno religije.

U skladu s tim Pismo kaže: „Veru koju imaš, imaj je za sebe pred Bogom“ (Rimljanima 14,22 – Čarnić). Pošto je vera Božji dar, a Hristos je njen Načelnik i Svršitelj, nemoguće je da čovek ikom drugom osim Bogu u Hristu duguje odgovornost u pogledu vere ili njenog ispovedanja, a to je religija. I to je razlog i garancija za potpunu individualnost u religiji.

Zato Božja reč stoji zauvek zapisana za svakog pojedinog vernika: „Prihvatajte slaboga u veri, da se ne bi kolebao u svojim mislima“ (da ne sudimo o njegovim sumnjičavim mislima; da ne odlučujemo o njegovim kolebanjima), ... da ga ne „nipodaštavamo“, niti da ga „osudujemo“, „jer ga je Bog primio“. (Rim. 14,1-3 – Čarnić)

Neka bude zapamćeno i zauvek poštovano da je razlog, dat od Boga, zašto nijedan hrišćanin ne može da se „raspravlja sa drugim“ ili da „nipodaštava“ ili „osuduje“ drugoga: „Jer ga je Bog primio“.

„Jer ga je Bog primio“, „prihvatite“ ga i vi.

„Jer ga je Bog primio“ na temelju njegove vere, „prihvatite“ ga i vi na temelju njegove vere.

Čak i ako je „slab u veri“, Bog ga je primio. I zato, čak i ako je još uvek slab u veri, „prihvatite“ ga. Iako je „slab

u veri“, reč je o „veri“ u kojoj je slab. A upravo je u toj veri, i tom verom, spasen. Ta vera je dar od Boga, data da spase dušu, i ko god je u toj veri, čak i ako je slab, ima Božje spasenje koje dobija verom. A Hristos je Načelnik i Savršitelj te vere. I ko god je u toj veri, ima Hrista koji deluje u njemu da dovrši blagosloveno delo ove vere za večno spasenje duše. Tom verom pojedinac treba da se drži Boga koji je dao i Hrista, njenog Načelnika i Izvršitelja. Pošto je vera dar od Boga kroz Hrista, onaj ko je ima, ima je samo zahvaljujući Bogu u Hristu, i u toj veri on je odgovoran isključivo Bogu u Hristu.

Stoga „prihvatite slaboga u veri ... jer ga je Bog primio“. Pošto je Bog davalac „vere“ kroz Hrista, Načelnika i Usavršitelja vere, svako „u veri“ odgovoran je Bogu u Hristu. Zato „prihvatajte slaboga u veri, da se ne bi kolebao u svojim mislima“, da ga ne „nipodaštavate“ niti „osuđujete“, jer – pošto „ga je Bog primio“ „u veri“, i pošto je on „u veri“, odgovoran je jedino Bogu: „Ko si ti koji sudiš tuđem sluzi?“ (Stih 4). Po pravdi to nije moguće ni ako je on sluga čoveku, a pogotovo kada je Božji sluga, prihvaćen od Boga „u veri“.

Ko si ti koji sudiš Božjem sluzi, koga je Bog primio „u veri“? „On svom gospodaru stoji ili pada. Ali će ustati; jer je Bog kadar podignuti ga.“ A kad je „Bog primio“ „u veri“ onoga koga vi i ja ne prihvatamo „u veri“, gde ćemo se onda mi pojaviti? Onda u pitanju nije odnos između

nas i njega, već između Boga i nas. Dakle, upravo se mi ne slažemo sa Bogom i sudimo se s Njim. A kada se sudimo sa Bogom zbog toga što je „u veri“ prihvatio onog koga mi ne želimo da prihvatimo „u veri“, jasno je da ne možemo opstati na sudu, jer mi sami nismo „u veri“.

I kada Bog bude učinio da se „u veri“ podigne i stoji onaj koga vi i ja ne prihvatamo, koga vi i ja ne podižemo niti pokušavamo da mu pomognemo da stoji, onda je takav čovek potpuno siguran kod Boga „u veri“. Čak i ako je „slab u veri“, Bog je u stanju da ga podigne i učini da stoji i „biće ipak postavljen“, jer može da ga postavi Bog koji ga je primio „u veri“ koju Hristos daje, a Hristos je Načelnik i Izvršitelj te vere. A šta se tiče vas i mene, u svemu tome, „koji misli da stoji neka se čuva da ne padne“. (1. Kor. 10,12)

Još jedan predmet koji savršeno prikazuje individualnost čoveka u religioznim pitanjima, a koji sledi neposredno nakon prethodno citiranih reči, jeste: „Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uveren za svoju misao“. (Stih 5)

Ovaj tekst ne kaže da su svi dani jednaki, već da neko „drži sve dane da su jednaki“. Sveto pismo je savršeno jasno kada se radi o istini da svi dani nisu jednaki, da postoji dan koji je Bog proglasio svojim, i koji je za čovekovo večno dobro odvojio od svih ostalih dana. Taj dan je „odmor Gospodu Bogu tvom“.

Iako je to tačno na osnovu Božje reči, ipak što se tiče svetkovanja ili nesvetkovanja tog dana, Gospodnja reč jasno kaže: „Svaki da bude uveren za svoju misao“. I ovom izjavom On je ponovo potvrdio savršenu nadmoćnost i apsolutno pravo na individualnost u religiji.

Usput rečeno, ovaj predmet spominje nešto što je danas svuda prisutno: pitanje prisilnog svetkovanja dana odmora. Ali, u svemu što se tiče svetkovanja ili poštovanja tog dana, Božja reč upućena svim ljudima glasi: „Svaki da bude uveren za svoju misao. Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dane, Gospodu ne razlikuje“.

Ako se neki dan ne „razlikuje“ (poštuje) ili ne svetkuje Gospodu, on se uopšte ne razlikuje niti svetkuje, jer u njemu nema ničega što bi se poštovalo. Bog je taj koji je izabrao, označio i odvojio taj dan. Prema tome, svetkovanje tog dana tiče se Boga; ono je u veri i savesti samo stvar između Boga i pojedinca. Otuda je svako svetkovanje dana odmora nametnuto zakonom, propisom, policijom, sudom, tužbom ili progonstvom u prvom redu direktno mešanje u Božju oblast i u oblast vere i savesti pojedinca; a, s druge strane, to i nije svetkovanje dana odmora, niti to može da bude, jer ne dolazi od osvedočenja uma.

Bog je odredio da se svetkuje dan koji je On izabrao i posvetio; to je tačno. On poziva sve ljude da ga svetkuju; to je tačno. Ali, što se tiče svetkovanja ili razlikovanja tog

dana, Božja reč izričito objavljuje da je to čisto individualna stvar: „Svaki da bude uveren za svoju misao“. I ako neko nije potpuno osvedočen u mislima i zato ne svetkuje taj dan Gospodu, on je odgovoran samo Bogu, a ne nekom čoveku, niti skupu ljudi, niti kakvom zakonu, ili vlasti, ili sili na ovom svetu.

Iz toga proizlazi poziv za priznavanje savršene individualnosti u religiji – s obzirom na strašnu činjenicu da postoji Hristov i Božji sud. Ovaj poziv glasi: „A ti zašto osuđuješ brata svog? Ili ti zašto ukoravaš brata svog? Jer ćemo svi izići na sud pred Hrista. Jer je pisano: Tako mi života, govori Gospod, pokloniće mi se svako koleno, i svaki jezik slaviće Boga“. (Stihovi 10 i 11)

Svako od nas mora da izađe na sud pred Hrista i Boga. Kako onda može biti pravedno da neko od nas bude pozvan da sudi drugome, ili da mu bude suđeno od drugih, u oblasti religije, odnosno onoga za šta treba da odgovaramo na Hristovom sudu?

Ne, ne. „Jer je jedan vaš učitelj, a vi ste svi braća“ (Mat. 23,8). „Ne opadajte (ne ogovarajte – prevod Sino-da SPC) jedan drugoga, braćo. Ko opada brata ili osuđuje svoga brata - opada zakon i osuđuje zakon; ako pak osuđuješ zakon, ne izvršuješ zakon, nego si njegov sudija. Zakonodavac i sudija je samo jedan - koji može da spase i pogubi. A ko si ti što osuđuješ bližnjega?“ (Jakov 4,11.12 – Čarnić)

To što postoji Hristov i Božji sud pred koji svi moraju da izađu, da svako odgovara za dela koja je „u telu činio“ (2. Kor. 5,10) – to je jedna od najsnažnijih garancija za savršenu individualnost u religiji i jedan od najsnažnijih zahteva da to bude priznato od strane svake duše.

Najzad, cela misao i istina o savršenoj individualnosti u religiji izuzetno je dobro sažeta, naglašena i jasno izražena u nadahnutom zaključku: „Tako će, dakle, svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe.“ (Stih 12)

6. BOG I CEZAR

U slučaju izraelske crkve protiv njenih članova koji su odlučili da veruju u Hrista i naučavaju istinu o Njemu, savršeno je prikazan princip da nijedna crkva nema vlast, nadležnost ili pravo što se tiče vere ili učenja svakog pojedinog člana same te crkve. (Dela 4. i 5. poglavlje; 2. Korinćanima 1,24)

Postoji još jedan značajan biblijski tekst koji ne samo što ilustruje nepostojanje vlasti, nadležnosti ili prava bilo koje crkve, već objašnjava i neke dodatne principe o velikoj istini verske slobode.

Ovaj značajan biblijski tekst sadrži Isusove reči upućene farisejima i irodovcima – uhodama koje su došle k Njemu sa lukavim pitanjem: „Trebaju li cesaru (caru) davati harač ili ne?“ (Marko 12,14). S tim novcem u ruci, Isus je rekao: „Čiji je ovo obraz i natpis? A oni Mu rekoše: Cezarev. I odgovarajući Isus reče im: Podajte cesaru cezarevo, a Bogu Božje“.

Ovde su spomenute dve ličnosti – Bog i cesar, dve sile – verska i građanska, dve vlasti – božanska i ljudska, dve nadležnosti – nebeska i zemaljska, i samo njima dvema su, prema božanskom uputstvu, ljudi dužni da daju.

Postoje nadležnost i vlast, sila i pravo koji pripadaju Bogu. Postoje takođe nadležnost i vlast, sila i pravo koji pripadaju cesaru.

To su dve potpuno različite oblasti. Jedna je cezareva; a ono što treba da se daje cezaru nije Božje. Postoji ono što je Božje i to treba davati Bogu, a ne cezaru. To treba davati samo i direktno Bogu. To ne treba davati cezaru, niti Bogu preko cezara.

Na početku je bila, i na kraju će biti, samo jedna oblast, samo jedna nadležnost, samo jedna vlast, jedna sila, jedno pravo – Božje. (1. Korinćanima 15,24-28)

Da se greh nikad nije pojavio, nikad ne bi ni bilo neke druge oblasti, niti neke druge nadležnosti, vlasti, sile ili prava, osim Božjeg. A i kada je nastao greh, da je svaki pojedinac koji je došao na svet prihvatio jevanđelje, nikad ne bi bilo neke druge oblasti ili nadležnosti, vlasti, sile ili prava, osim Božjega. (Efescima 1,7-10; Kološanima 1,20-23)

Ali, neće svi prihvatiti jevanđelje, pa svi neće ni priznati Božju suverenost, nadležnost, vlast, silu i pravo. Pošto ne priznaju Božje carstvo, volju, cilj i silu, a koja je moralna i duhovna, i koja čini moralnim i duhovnim sve koji je priznaju, onda takvi, pošto su grešni, ne uspeavaju da budu ni civilizovani. Zato u svemu mora da postoji neka nadležnost i sila koja će naterati one koji neće da budu moralni da budu bar civilizovani. A to je država, građanska vlast, cezar (car); i to je razlog njenog postojanja.

Po prirodi stvari, postoje samo dve oblasti i dve nadležnosti: moralna i građanska, duhovna i telesna, večna i

prolazna; jedna Božja, druga cezareva. To su te dve oblasti i nadležnosti, i drugih nema. Jednostavno, drugih i ne može biti. Jedna od njih je Božja oblast i nadležnost; druga je cezareva.

Pošto prema božanskoj reči postoje te dve oblasti, i pošto mogu da postoje samo dve, iz toga jasno i određeno sledi da za crkvu ne može postojati ni carstvo, ni vlast, ni oblast ni nadležnost, jer tu nema mesta ni za šta od toga.

Prema tome, savršeno je jasno da bez prisvajanja i uzurpiranja nijedna crkva ne može imati nikakvo carstvo, ni vlast, ni oblast, ni nadležnost. Crkva nije cezareva; a bez prisvajanja i uzurpacije, crkva ne može da vrši nikakvu cezarevu nadležnost. Cezareva oblast i nadležnost – državna, građanska vlast – pripada potpuno ovome svetu. A crkva sa svim onim što ona jeste, „nije od ovoga sveta“ (Jovan 18,36). Stoga je nemoguće da crkva bez prisvajanja i uzurpacije ikada zauzme cezarevu oblast ili da ima bilo kakvu nadležnost nad cezarovim stvarima, koje su u potpunosti od ovoga sveta.

Pošto je to tako kad je u pitanju odnos crkve prema cezaru, koliko je to još tačnije za odnos crkve prema Bogu. Crkva nije cezareva i ne može biti cezar. Isto tako, crkva nije Bog i ne može biti Bog. Zar nadahnuće nije tako bespoštedno upotrebilo izraze kao što su „čovjek greha“, „sin propasti“ (2. Sol. 2,3), „tajna bezakonja“

(stih 7), „sesti u crkvi Božjoj kao Bog pokazujući sebe da je Bog“ (stih 7) – da označi crkvu koja je odlučila da bude carstvo i da vlada, koja je nameravala da zauzme Božju oblast i ima Njegovu nadležnost? Da li je još nešto osim ovoga potrebno kako bi se savršeno pojasnila istina da svaka crkva, koja pretpostavlja da njoj pripada carstvo, da vlada, da ima oblast i nadležnost, pokazuje vrhunac drskosti prisvajanja prava koje joj ne pripada i vrhunac uzurpacije.

Međutim, postavlja se pitanje: zar nije crkva Božje carstvo? Da, jeste – ako se pod izrazom „crkva“ podrazumeva samo božansko shvatanje crkve, kao što je to izraženo u Božjoj Reči: „Punina Onog koji sve ispunjava u svemu“ (Efe. 1,23). Ako se pri upotrebi reči „crkva“ misli samo na to, onda je ona carstvo Božje. Ali, ako se pod „crkvom“ podrazumeva neki ljudski koncept, neka verska sekta ili zajednica, neka zemaljska „organizacija“, onda se ni za jednu crkvu koja je ikad postojala na ovom svetu ne može reći da je Božje carstvo.

No, pretpostavimo da bi tako nešto i moglo da stvarno bude crkva i zbog toga Božje carstvo. Čak bi i tada bilo jasno da bi crkva mogla biti Božje carstvo samo ako bi Bog bio car u njoj. A gde je Bog car, On je car i Gospod, sve u svemu. Bog nije nikad, i nikad ne može biti, car u podeljenom carstvu. On nikada nije delio i ne može nikada deliti svoju vlast sa drugim. Da li će iko

ustvrditi ili nagovestiti da stvarno i istinski može da postoji neko Božje carstvo, a da u njemu istinski i stvarno Bog ne bude car; i to car za sve, i u svemu? Ne. Bog u njemu mora biti car, ili to u stvari nije Božje carstvo. On mora u njemu biti car i Gospod za sve, i u svemu, inače to istinski i stvarno nije Božje carstvo. On mora isključivo imati tu oblast, On mora isključivo da vrši vlast, principi moraju biti isključivo Njegovi, ime i ugled moraju biti isključivo Njegovi, u protivnom to nije istinsko i stvarno Božje carstvo.

Duša i duh čoveka, budući da je čovek u svetu, budući da svet postoji, po nameri i pravu Božje su carstvo. I zato je Isus zlim i nevernim farisejima rekao: „Carstvo Božje je u vama“ (Luka 17,21). Ali, u izgubljenom čovečanstvu neko drugi je uzurpirao to carstvo i zaposeo tu oblast. Uzurpator je na prestolu, vršeci vlast kojom zarobljava, unižava i uništava. I mada je po nameri i pravu to carstvo Božje, u suštini nije Njegovo nego pripada drugom. Međutim, kada izgubljena i zarobljena duša dobrodošlicom dočeka Boga u toj otuđenoj oblasti, da s pravom zauzme svoje mesto na uzurpiranom prestolu i da vrši pravu vlast, onda će ta duša i duh i život, istinski i činjenično, u skladu sa namerom i po pravu, biti Božje carstvo. No, čak i tada će to carstvo biti stvarno Božje jedino ako Bog u toj duši bude car u svemu i nad svim. A tako je i sa crkvom.

Božja crkva je svakako Božje carstvo: ona je „punina Onog koji sve ispunjava u svemu“; nju čine samo oni koji su Njegovi. A On je car i jedini vladar u tom svom carstvu. On jedini ima nadležnost nad tom oblašću. Principi vladanja, kao i autoritet i moć vlasti pripadaju samo Njemu. A svaki građanin tog carstva duguje odanost samo Njemu i to neposredno, u Hristu, Svetim Duhom. Svaki stanovnik te oblasti potčinjen je samo Njegovoj vlasti i to direktno, u Hristu, Svetim Duhom. Svakog člana crkve koja je Njegovo carstvo, nadahnjuju i pokreću isključivo Njegovi principi, i on je pod upravom jedino Njegove vlasti i sile. I sve to neposredno od Njega, kroz Hrista, Svetim Duhom. Zato svi oni koji su zaista Božja Crkva, a ova je Božje carstvo, sve daju Bogu što se tiče srca, duše, uma i snage. Oni takođe daju cezaru ono što je cezarevo – porez, carinu, čast (Matej 23,37).

Tako je opet savršeno jasno da osim Boga i cezara nema treće osobe, stranke, sile, oblasti ili nadležnosti, kojoj čovek treba da nešto daje. Nema zapovesti niti obaveze od Boga da se bilo šta daje ijednom carstvu ili vlasti, sili ili nadležnosti, osim onoga što je Božje i što je cezarevo. Tako nešto pripada samo ovoj dvojici. Niko drugi nema ni lik ni natpis crkve, niti ima mesta za bilo koga drugog.

I ovo kažemo samo zato da se zna da bez Boga, i bez Boga na Njegovom mestu za sve i u svemu, nijedna cr-

kva jednostavno nije ništa. A kad takva crkva pokuša da bude nešto, ona je samo još manje nego ništa. I niko ništa ne duguje takvoj jednoj crkvi.

S druge strane, kad je crkva stvarno sa Bogom i kad je On za nju stvarno sve u svemu, ona je zaista Božje carstvo. Pa čak i tada su carstvo, gospodarstvo, oblast, nadležnost, vlast i sila Božji a ne njeni, tako da sve što se duguje i daje pripada Bogu, a ne crkvi. Zato je jasna i doslovna istina da nikad ni u kom slučaju niko ništa ne duguje, niti treba da daje crkvi kao takvoj (instituciji samoj za sebe, odvojenoj od Boga – *prim. izdavača*).

Tako je ponovo naglašeno da postoje samo dve ličnosti, dve oblasti, dve nadležnosti, dve vlasti, dve sile kojima svako stvarno može da duguje ili da nešto daje – Bog i cezar; ove dve i nijedna više, niti iko drugi.

Da bi bila verna svome zvanju i svom mestu u svetu, od crkve se zahteva da bude tako potpuno posvećena Bogu, tako potpuno prožeta Bogom i skrivena u Njemu da samo Bog bude znan i objavljen, ma gde ona delovala ili bi trebalo da deluje.

Ovo je svakako istina kada se radi o pravom duhu hrišćanstva. Jer upravo je to pozvanje i stav pojedinačnih hrišćana u svetu – da budu potpuno posvećeni Bogu, tako potpuno prožeti Njime i skriveni u Njemu da se u svemu što jesu vidi samo Bog: „Bog se javi u telu“. A crkva se i sastoji od hrišćana pojedinaca. Uz to, crkva je

„telo Hristovo“, a Hristos je Bog koji se javio u telu kada se potpuno ispraznio od sebe, do samog poništenja sebe. A to je Božja tajna.

I upravo u tome je crkva, pre i posle Hrista, zanemarila svoje pozvanje i mesto: težila je da sama bude nešto. Njoj nije bilo dovoljno da Bog bude sve u svemu. Nije se zadovoljavala time da carstvo i vlast, oblast i nadležnost, autoritet i sila, reč i vera, budu Božji i samo Božji. Sama je težila za carstvom, da ima sopstvenu oblast i nadležnost; da vrši vlast; da se služi silom; da ima reč koju može da izgovori i „veru“ koju bi mogla da nameće.

Da bi zadovoljila ovu težnju i pretvorila je u stvarnost, crkva je odbacila Boga i prisvojila i uzurpirala carstvo i vlast, oblast i nadležnost, autoritet i silu, koji su pripadali Bogu i cezaru. A pošto nije bila ni Bog ni cezar, nego samouspostavljeni i samouzvišeni uljez, njeno nerazumno stvaranje zabune samo je umnožilo bezakonje i produbilo prokletstvo koje počiva nad svetom.

I upravo je takvu optužbu Bog podizao protiv crkve u svakom razdoblju, u vremenu oba saveza (zaveta – Starog i Novog). Slavu i lepotu, čast i dostojanstvo, vlast i silu, predivan uticaj i božansku privlačnost, što je sve bilo njeno i uveliko joj pristajalo zbog toga što je Bog prebivao s njom i u njoj – sve je to ona prisvojila i primenila na sebe (Pročitaj Jezekilj 16,11-19; Rimljanima 1,7-9; 2. Solunjanima 2,2-3; Otkrivenje 17,1-6). Kada joj

je Bog dao pravu i božansku veru, koja je mogla da se „glasi po svemu svetu“ (Rim. 1,8 – Sinod SPC), ona je zaključila da njena vera treba da bude vera sveg sveta, pa je odlučila da određuje i nameće „veru“ za celi svet, i da tvrdi kako je „vera“ koju ona nameće prava i božanska.

Kada joj je Bog dao svoju reč da je iznosi u tako savršenoj čistoti da će to zazvučati kao Božji glas, ona se uzvisila tvrdeći da je njen glas Božji glas, i da je reč koju je odlučila da objavi reč Božja zato što je ona izgovara.

Kada joj je Bog dao takvo savršenstvo istine da je samo izlaganje te istine značilo da ona govori sa autoritetom, crkva je pretpostavila da sama ima autoritet da govori i da zbog toga, kad progovori, svi moraju da slušaju zato što to ona govori.

Kad ju je Bog (navodno) obdario takvom merom svoje sile da su se i sami đavoli pokoravali toj sili, pa su time (navodno) morali da slušaju Boga, crkva je pretpostavila da ta sila pripada njoj, pa je koristila silu da primora sve ljude i nacije u celom svetu da joj se pokoravaju i da je slušaju.

Tako je ona zapravo smatrala da sve to treba da zgrabi i čvrsto drži, što je svesna namera da se izjednači sa Bogom. Ali, došlo je vreme kada svaka osoba i sve ono što bi trebalo da bude crkva ili crkveno, nikad više ne sme da smatra da treba nešto da zgrabi, da uzurpira i da se tako izjednači sa Bogom, već treba da razmišlja samo

kako da se crkva isprazni (odrekne – *prim. izdavača*) od same sebe, da bude bez ugleda, da uzme obličje sluga, da ponizi sebe i postane poslušna do smrti, do smrti na krstu. I sve to samo zato da bi se Bog mogao svojom ličnošću (karakterom) objaviti u njoj i kroz nju celom svetu.

Došlo je vreme kada nijedna crkva više ne treba da poziva ljude ka sebi, već samo ka Hristu. Došlo je vreme kada sama crkva treba da bude najviše zainteresovana da objavi kako nema trećeg carstva, oblasti, nadležnosti ili sile, već da postoje samo dva – Bog i cezar, i da svim ljudima treba da objavi božansko uputstvo: „Podajte dakle cezarevo cezaru, i Božje Bogu“.

Došao je trenutak kada crkva u svemu treba da misli samo ono „što je i u Hristu Isusu“ (Fil. 2,5), a ne da nastoji da se izjednači sa Bogom. Da se trudi da se potpuno isprazni od sebe (da se odrekne sebe) kako bi se otkrio Bog – živi i pravi Bog, jer je On sve u svemu. On, jedini car i Gospod svega u crkvi i za crkvu, a ta crkva da bude „punina Onog koji sve ispunjava u svemu“.

Dovoljno dugo su države i crkve prisvajale Božji autoritet i odlučivale da vladaju umesto Boga. Sada je došao trenutak kada treba da odjeknu, da ceo svet čuje, veličanstvene reči slavnih glasova sa neba: „Zahvaljujemo ti, Gospode Bože, Svedržitelju, koji jesi i koji si bio, što si uzeo svoju veliku silu i počeo da vladaš“. (Otkrivenje 11,17)

7. REKAPITULACIJA¹

Mi smo do sada u Božjoj reči pratili princip božanskog prava na individualnost u religiji i videli kako je on primenjen i ilustrovan u odnosu na autokratiju, na nadmoćnost i krutost državnog zakona, na ujedinjenje crkve i države, na samu crkvu, pa i pojedinca.

Neka niko ne misli da je ovo samo niz proučavanja iz drevne istorije, niti da je to samo izučavanje principa i Svetog pisma, iako bi razlog za takvo proučavanje bio i te kako opravdan. Ništa od toga. Ovo je proučavanje principa koji su u jednoj ili drugoj fazi danas isto tako živi i aktivni kao nekad. A doći će dan, i nije daleko, kada će ceo niz ilustracija sadržanih u ovim proučavanjima ponovo oživeti i postati aktivan, i to odjednom, isto tako stvarno i u istu svrhu kao što je to bilo u prošlosti. Dolazi dan, i nije daleko, kada će autokratija, nadmoćnost i krutost zakona vlasti, ujedinjene crkva i država, pa i same crkve, svi stajati ujedinjeni i pokretani istom mišlju, te će zahtevati pokornost i uniformnost u religiji; i uništiti svaku naznaku o individualnosti u religiji i svaku vrstu prava na nju.

I upravo zato, imajući u vidu ono što uskoro treba da dođe, objavljene su ove studije. Sve to što je napisa-

1 **Rekapitulacija** (novolat.) – do sada rečeno (izneto) u najkraćim crtama – sažeto iznošenje sadržaja nekog predavanja, spisa, dela, računa njegovim ponavljanjem u kratkim crtama tj. sažimanjem njegovih bitnih delova.

no u Pismu dato je Duhom nadahnuća, ne samo radi stalnog naučavanja svih ljudi, već je posebno „zapisano za opomenu nama, kojima su stigla poslednja vremena“ (1. Kor. 10,11 – SSP). Najveći sukob, i to na najvišem nivou, između sila zla i vladavine pravednosti, koji će svet ikad iskusiti, tek predstoji. Do tog najžešćeg sukoba treba da dođe u vreme kraja sveta. To vreme je pred vratima. Zbog toga su ove pouke nadahnutog izveštaja upravo sada od najveće važnosti.

S obzirom da će uskoro svi ti izvori i sve te sile izvršiti pritisak na pojedinca, od najveće je važnosti da svaki pojedinac lično zna, i to na osnovu najsigurnijeg mogućeg dokaza – i sa potpunom izvesnošću – koje je njegovo lično mesto, odgovornost i pravo pred Bogom i sa Bogom, a u odnosu sa svim tim vlastima i silama.

Iako smo u ovim proučavanjima Pisma razmotrili svaki slučaj sa gledišta da nijedna sila nema prava da prisvaja ili vrši bilo kakvu vlast, kao i da nema nikakvu nadležnost u oblasti religije, nego da je pravo na individualnost u religiji nadmoćno u odnosu na sva ostala prava, i drugo je isto tako tačno i ne manje značajno, ako ne i značajnije – naime, da je svaki pojedinac obavezan da ne dopusti bilo kome osim Bogu da prisvaja vlast ili nadležnost u religiji, a da se tome otvoreno ne usprotivi i da to u potpunosti odbaci, te da u istinskoj vernosti Bogu i savršenoj odanosti sačuva i održi božansko pravo

na individualnost u religiji. To svaki pojedinac duguje Bogu, tom pravu i samom sebi. Ovog principa treba da se drži svaki pojedinac. U protivnom, pristajući da umesto prava nadvlada zlo, pokazuje da je neveran Bogu, pa i sebi kao čoveku pred Bogom. Drugim rečima, on pristaje da zlo bude u pravu.

Istina je, kao što to pokazuje nadahnuti izveštaj, da autokratija, kakva je prikazana u slučaju cara Navuhodonosora, da vlast u kojoj je zakon nadmoćan, prema ilustraciji o medo-persijskoj sili, da ujedinjenje crkve i države, kao u primeru jevrejske crkve i rimske sile ujedinjenih protiv Hrista, da crkva kao takva, kao u slučaju izraelske crkve protiv Hristovih učenika – nema pravo da prisvaja vlast ili nadležnost u religiji. Podjednako je, ako ne i naglašenije, tačno da su tri mlada Jevrejina, Danilo, Gospod Isus i Gospodnji apostoli, da bi bili odani Bogu i tom pravu, kao i verni samima sebi i svojim bližnjima, morali da potpuno prezru svaku tvrdnju koja se suprotstavlja individualnosti u religiji. U svakom od takvih slučajeva prisvaja se Božja vlast. U svakom tom slučaju potpuno je pogažena pravda, a na njeno mesto stavljena nepravda. Da li je u svakom takvom slučaju i u takvo vreme, onaj koji je poznavao Boga i brinuo se za pravdu, mogao mirno da sedi i da ništa ne preduzima? Zar odanost Bogu nema vrednosti? Zar treba skrivati odanost pravu? Treba li priznati pravo nepravdi da nad-

vlada? Zar da čovek ne bude veran – veran Bogu, pravu, sebi i bližnjima?

Istina je da je Navuhodonosor prekoračio svoju nadležnost i da je sasvim nepravedno postupio kada je pokušao da koristi vlast u religiji. Taj događaj je zapisan da zauvek pokaže svim ljudima da je svaka autokratija prekoračila svoju nadležnost i da je jednako nepravedna kada smatra da ima pravo da koristi vlast u oblasti religije. Isto je tako tačno i jednako važno da zapamtimo da su trojica Jevreja otvoreno i beskompromisno ustali protiv autokratskog prisvajanja vlasti u religiji. I ovaj događaj je zapisan kao pouka da svi drugi pojedinci moraju da postupe kao ova trojica, ako žele da budu verni Bogu, tom pravu, sebi samima i svojim bližnjima.

Istina je da je, bez obzira na principe nadmoćnosti i krutosti zakona, medo-persijska vlast učinila nepravdu kada je svojim zakonom stupila na područje religije. I ovaj događaj je zapisan da zauvek pokaže svim vlastima i ljudima da je svaka vlast jednako nepravedna kad zakonom stupi na područje religije.

Isto je tako istina, i jednako važno da zapamtimo, da je Danilo kao pojedinac potpuno i beskompromisno prezreo zakon, i da je taj događaj zapisan da zauvek pouči sve pojedince da u sličnim okolnostima moraju da postupe kao Danilo, ako žele da poštuju Boga i pravo i budu verni samima sebi i svojim bližnjima.

Istina je da je izraelska crkva učinila vrlo veliko zlo kada se povezala sa građanskom vlašću da bi mogla da sprovede svoju volju. I ovaj događaj je zapisan da celom svetu zauvek pokaže da svaka crkva čini isto zlo kada, bez obzira kojim se izgovorom služila, nastoji da kontroliše građansku vlast da bi sprovela svoju volju.

Isto tako je istina i podjednako važno da razumemo i zapamtimo da će Onaj usamljeni Pojedinac, koji je bio predmet ovog zlog saveza crkve i države, radije umreti nego da mu se pokori ili da ga i u najmanjoj meri prizna. I sve je to zapisano da svaki drugi pojedinac do kraja sveta bude spreman da u okolnostima poput tih postupi kao što je postupio Gospod Isus, kako bi bio veran Bogu, veran tom pravu, veran samome sebi i veran ljudskom rodu.

Istina je da je izraelska crkva napustila pravi put i učinila zlo kada je prisvojila vlast i odlučila šta vernici njene crkve treba da veruju ili naučavaju, ili šta ne treba da veruju i naučavaju. A i taj događaj je zapisan da svim crkvama i ljudima zauvek jasno pokaže da je svaka crkva isto tako skrenula s pravog puta i da je jednako u zabludi, kada prisvaja vlast da odlučuje šta će njen vernik verovati i naučavati, ili šta neće verovati i naučavati.

Isto tako je istina, i jednako važno da zapamtimo, da su vernici pojedinci otvoreno i beskompromisno odbili da priznaju svaku takvu vlast u bilo kom stepenu. I to je

napisano da zauvek pouči sve vernike da lično treba da postupe na isti način ako žele da budu verni Bogu, verni Hristu, verni pravu, verni samima sebi i verni ljudskom rodu.

Tri jevrejska mladića ispravno su postupili kada su odbili da priznaju pravo autokratije u religiji. Danilo je ispravno postupio kada je odbio da prizna pravo građanskoj vlasti da izdaje zakone koji se odnose na religiju. Gospod Isus je ispravno postupio kada je odbio da crkvi prizna pravo da pomoću građanske vlasti ostvari svoju volju. Apostoli i učenici Gospoda Isusa postupili su ispravno kada su odbili da priznaju pravo crkvi da odlučuje ili nameće šta treba da veruju i naučavaju, ili šta ne treba da veruju i naučavaju. U svakom od tih slučajeva Bog je otvoreno i velikom čudotvornom silom svima savršeno jasno pokazao da su ti pojedinci bili u pravu. Time je ne samo otvoreno dokazano da su bili upravu, već i da su bili božanski ispravni. I u svakom tom slučaju potvrđeno je da su sve sile i ljudi zauvek mogli znati da je takav postupak božanski ispravan. I ko god bude stao uz Boga, kao što je svako od njih učinio, može to spoznati.

Ovi pojedinci i njima slični, koji su u svoje vreme i tokom vekova održavali u životu Božju čast, koji su po svetu održavali u životu pravdu, koji su održavali u životu integritet i istinsku čovečnost ljudskog roda, da, upravo su takvi blagosloveni pojedinci održali svet u životu.

Ni autokratija, ni vlast zakona, ni ujedinjenje crkve i države, pa čak ni sama crkva, nisu sačuvali Božju čast, ostali verni pravdi i sačuvali integritet čoveka. Cela istorija jednoglasno svedoči da su svi oni učinili sve što su mogli da potkopaju i slome svaku individualnost i integritet čoveka, da izbrišu pravdu i svrgnu Boga sa mesta koje Mu pripada – u ljudima i u svetu.

Ne, nisu to bili oni, već blagosloveni pojedinci s Bogom i u Bogu. Oni koji su poznavali i sačuvali božansko pravo na individualnost u religiji. Ljudi poput Danila, Hrista, Pavla, Viklifa, Lutera, koji su stajali sami na svetu i u crkvi, a protiv i crkve i sveta – upravo su oni sačuvali Božju čast, pravdu i istinitost, i tako sačuvali svet u životu.

A sada, i za vreme koje dolazi – kada se među crkva-
ma ističe i svetu nameće, denominacionalna, nacionalna, internacionalna i svetska federacija u religiji i o religiji; kada sve to izričito ima samo jedan cilj: potvrđivanje nadmoći i krutosti zakona od strane autokratija i vlada, crkava povezanih sa građanskom vlašću koju kontrolišu, i samih crkava; kada sve to bude delovalo odjednom i zajedno da zahteva i vrši apsolutnu vlast u religiji – s obzirom na sve to, upravo je sada, kao nikad ranije, bitno da znamo, objavimo i sačuvamo božansko pravo na individualnost u religiji i potpunu versku slobodu.

8. INDIVIDUALNOST KAO VRHUNSKI DAR

Vladavina je prisutna u samoj prirodi postojanja razumnih stvorenja. Sam izraz „stvorenje“ podrazumeva Stvoritelja, pa svako razumno stvorenje koje postoji duguje Stvoritelju za sve što ono jeste. U znak priznavanja te činjenice, ono duguje Stvoritelju čast i vrhunsku odanost. Ovo opet, s obzirom na prirodu stvari, podrazumeva potčinjenost i poslušnost od strane stvorenja; i to je princip vladavine.

Svako razumno stvorenje duguje Stvoritelju za sve što jeste. U skladu s tim, prvi princip vladanja glasi: „I ljubi Gospoda Boga svog svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom“ (Marko 12,30). Gospod kaže da je to prva od svih zapovesti. Zapravo nije prva od svih zapovesti, nego je bila prva ikada data. Ali, jednostavno zato što postoji u prirodi i životu svakog razumnog stvorenja, ona je po prirodi stvari bitna čim postoji ijedno razumno stvorenje.

Prema tome, to je prva od svih zapovesti jednostavno zato što je izraz suštinske obaveze u prvom odnosu koji može da postoji između stvorenja i Stvoritelja. Ona je prva u prirodi, okolnostima i postojanju stvorenih razumnih bića.

Ona je prva od svih zapovesti u najuzvišenijem i apsolutnom smislu. Ona je sastavni deo prirode i odnosa prvog razumnog stvorenja, i u tom pojedinačnom slučaju važi kao da su u pitanju milioni; to jest, važi u slučaju svakog pojedinog u budućim milionima, kao i u slučaju onog prvog razumnog stvorenja koje je postojalo potpuno samo u vasioni. Nikakvo širenje, nikakvo umnožavanje broja stvorenja posle onog prvog, ne može ni na koji način da ograniči obim ili značenje te prve od svih zapovesti. Ona stoji apsolutno sama i večno celovita, kao prva obaveza svakog razumnog stvorenja koje bi moglo da se pojavi. I ta večna istina ističe individualnost kao večni princip.

Međutim, čim se pojavilo drugo razumno stvorenje, nastao je dodatni odnos. Sada ne postoji samo primarni i izvorni odnos svakoga prema Stvoritelju, već i dodatni sekundarni odnos jednog stvorenja prema drugom. Taj sekundarni odnos je odnos potpune jednakosti. I u pokornosti i privrženosti svakoga Stvoritelju, u prvom od svih odnosa, svaki od njih poštuje drugoga. Prema tome, po prirodi stvari, pri postojanju dva razumna stvorenja, prirodan je i drugi vladajući princip: uzajamnost svih subjekata kao jednakih.

Ovaj princip izražen je u drugoj od svih zapovesti: „Ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga“ (Marko 12,31). Ovo je druga od svih zapovesti iz istog razloga

zbog kojeg je prva zapovest prva od svih zapovesti; ona postoji i pripada prirodi stvari i razumnih bića onog trenutka kada postoji drugo razumno biće. Isto kao prva, i ova je potpuna i apsolutna u trenutku kada postoje dva razumna bića i nikad ne može da bude proširena ili preinačena zbog postojanja svemira prepunog drugih razumnih bića.

Svako je sam po sebi, svojom individualnošću, potpuno potčinjen i posvećen pre svega Stvoritelju, jer Njemu duguje sve. A s obzirom na tu potčinjenost i posvećenje pre svega Stvoritelju, svako poštuje svako drugo razumno biće kao sebi jednako; jednako sebi s obzirom da zauzima mesto u Stvoriteljevom planu, i pojedinačno odgovorno samo Stvoritelju za ostvarenje tog plana. Zbog toga, iz poštovanja prema Stvoritelju, prema svom bližnjem i prema sebi, on voli svoga bližnjeg kao samog sebe. I ta druga večna istina, jednaka prvoj, razlikuje individualnost kao večno načelo.

Takva je izvorna vladavina. Ona je takođe konačna vladavina, zato što su to prvi potpuni i apsolutni principi i zato što oni večno pripadaju prirodi i odnosima razumnih bića. I ta vladavina, koja je i izvorna i konačna, u suštini je jednostavno upravljanje sobom – upravljanje sobom razumno i u Bogu. Jer razum jednostavno govori da razumno stvorenje treba da prizna da sve duguje Stvoritelju, i da otuda Stvoritelju svesno duguje potči-

njenost i poštovanje. Razum isto tako jednostavno nalaže da čovek, pošto njegov bližnji podjednako sve duguje Stvoritelju, u svemu poštuje svoga bližnjega, kao što bi sam želeo da bude poštovan.

Isto tako jednostavno razum govori, budući da su svi stvoreni i u svom postojanju sve duguju Stvoritelju, da ovaj život, sa svim svojim ostvarenjima u koja smo uložili sposobnosti i sile, treba uvek da vodimo u skladu sa Stvoriteljevom voljom i namerom. I dalje ostaje da razum jednostavno nalaže da Stvoritelj nije nikad mogao da zamisli da bi se život, sposobnosti ili sile nekog stvorenja mogle koristiti protiv Njegove volje i izvan Njegove namere. Stoga razum potpuno jednostavno i jasno kazuje da je ova prvobitna i vrhovna vladavina, koja predstavlja upravljanje sobom, zapravo samouprava ili autonomija pod Bogom, sa Bogom i u Bogu. I to je zaista jedina prava autonomija.

Bog je sva razumna bića stvorio apsolutno slobodnim. On je stvorio čoveka, zajedno s drugim razumnim bićima, da bude moralan. Sloboda odlučivanja je suštinska stvar u moralu. Stvoriti razumno biće nesposobno da odlučuje znači lišiti ga slobode. Zato je Bog stvorio čoveka, zajedno sa drugim razumnim bićima, slobodnog da bira, a On uvek poštuje ono što je stvorio, slobodu izbora. Kada u vršenju te slobode izbora razumno biće odluči da će provesti svoj život, zajedno sa svojim

sposobnostima i silama, potčinjavajući se isključivo volji i namerama Stvoritelja, i to zajedno sa Stvoriteljem i u Stvoritelju, to je u najboljem smislu prava autonomija.

I kada svako razumno biće isključivo svojim slobodnim izborom služi, iskazuje poštovanje i odanost, ono time, što se tiče Boga, vrhovnog i pravog Gospodara, otkriva princip vladavine koja podrazumeva pristanak onih kojima On vlada.

Tako se božanska vladavina, u odnosu Gospodar i podanik, Stvoritelj i stvorenje, pokazuje i otkriva kao vladavina savršene slobode – savršene slobode zbog savršene individualnosti.

Usled greha, čovek je izgubio svoju slobodu, a time i svoju individualnost. Međutim, zahvaljujući Hristovom daru, sve je obnovljeno. „Posla me ... da oglasim zarobljenima slobodu“ (Isa. 61,1). „Jer, Hristos je jednom zauvek umro za grehe – pravedan za nepravedne – da vas dovede Bogu.“ (1. Pet. 3,18 – SSP)

Isus Hristos je, prema tome, došao sa neba na ovaj svet da čoveku vrati ono što je ovaj izgubio. Individualnost je bila Stvoriteljev najveći dar. Ona je izgubljena prilikom pada u greh. Istog dana kada je sagrašio, u Hristu kao daru, čoveku je vraćen dar individualnosti.

U dugim vekovima grešnog i tlačiteljskog despotizma, od Kajina do cezara Tiberija, čovek je bio tako neprestano i sistematski ugnjetavan da je bio lišen svakog

traga individualnosti. Onda je na ovaj svet došao Hristos u ljudskom telu kao čovek, i u svakoj fazi ljudskog života postavio čovekovu individualnost na njenu prvobitnu i večnu osnovu (Matej 25,15). Prema tome, bez hrišćanstva u njegovoj izvornoj i prirodnoj čistoti ne može biti ni prave individualnosti.

Međutim, zbog despotizma i njegovih interesa izopačeno je i samo ime hrišćanstva. Kroz duge vekove crkvene imperijalističke tiranije ljudima se ponovo sistematski oduzimao svaki trag individualnosti. Za vreme reformacije Bog je ponovo vratio ljude hrišćanstvu i individualnosti. Ali, protestantizam se okamenio u svojim formama i verovanjima, i svaka forma i svaka denominacija protestanata osporavale su i činile sve što su mogle da unište hrišćansku slobodu i individualnost. A sada preko denominacionih, nacionalnih, internacionalnih i svetskih federacija i konfederacija religija i u religiji, crkveni imperijalistički despotizam delovaće ponovo svom svetovnom silom, prevarnim znacima, lažnim čudima, da u završnici sistematski liši čoveka svakog znaka individualnosti.

Međutim, u svom vrhunskom daru individualnosti hrišćanstvo će, kao i ranije, i sada konačno trijumfovati nad svim (Otkrivenje 15,2.3). A hrišćanstvo trijumfuje kroz individualnost, po prirodi stvari, sada kao i ranije, jedino preko blagoslovenog pojedinca; pojedinca pod

Bogom i sa Bogom, pojedinca koji u savršenoj iskrenosti čuva božansko pravo individualnosti u religiji, tj. potpune verske slobode.

Imajmo uvek na umu da individualnost nije individualizam, jer tu postoji velika razlika: za večnost je ispravno „-ost“, a nikada „-izam“.

9. NEDELJNO ZAKONODAVSTVO

Odakle potiče nedeljno zakonodavstvo?

Kako je nastalo? Kakvo je po karakteru?

Šta ono znači za narode Sjedinjenih Država i sveta?

Ova pitanja su danas posebno umesna svuda u Sjedinjenim Državama, jer se u saveznim državama i u čitavoj zemlji svuda zahteva donošenje nedelnog zakona; pred Kongresom i zakonodavnim skupštinama saveznih država stalno se zahteva ozakonjenje nedelje.

I iz drugog razloga ova pitanja su ne samo umesna već i te kako važna. Razlog se ogleda u tome što preko nedelnog zakonodavstva treba da se angažuju i iskombinuju sve autokratije, sve vladavine zakona, svi savezi crkve i države, pa i same crkve, pod pritiskom denominacionalne, nacionalne, internacionalne i svetske federacije religija, radi dominacije nad celim svetom preko religije. Ceo pokret za ujedinjenje religija sveta kulminiraće posebno u jednoj stvari – u donošenju zakona koji nameće svetkovanje nedelje[†].

NJEGOVO POREKLO I KARAKTER

Prvo zakonodavstvo u prilog nedelje bilo je Konstantinovo. No, ono je proizišlo iz crkve, jer je proglašeno isključivo na inicijativu i zahtev biskupa. Ovo je jasno ne samo iz formulacije samog zakona, nego i iz svih či-

njenica i okolnosti donošenja tog zakona, i celokupne istorije tog vremena kao i zakonodavstva.

Prvi zakon o tom predmetu izdat je oko 314. godine, a uključivao je i petak kao i nedelju. Cilj tog zakona bio je potpuno religiozne prirode, jer je predvideo i odredio da se u petak i u nedelju „obustave svi poslovi u sudovima i drugim građanskim ustanovama, da bi se taj dan sa manje smetnji mogao posvetiti bogoslužbenim ciljevima“.

Tako Neander parafrazira Sozomenovu izjavu o prvom zakonu u prilog svetkovanju nedelje; ona pokazuje da je jedina svrha zakona bila religiozne prirode. Ali, i same Sozomenove reči, koje imamo na engleskom u prevodu profesora Valdorfa (Waldorf), u suštini naglašavaju religiozni karakter zakona. Evo kako one glase:

„On [Konstantin] je takođe naredio svetkovanje dana nazvanog Gospodnji dan, koji Jevreji nazivaju prvi dan sedmice, a koji Grci posvećuju Suncu, kao i dan pre sedmog (misli se na petak), pa je zapovedio da se u te dane ne obavlja nikakav sudski ili drugi posao već da se Bogu služi molitvama i molbama“ (Sozomenova „Ecclesiastical History“, knjiga I, glava VIII).

To bez ikakve sumnje ili promišljanja pokazuje da je svrha prvog (ikad objavljenog u svetu) zakona o nedelji,

kao dana prekida određenih poslova i drugih običnih radova, bila potpuno i isključivo religijska.

U drugom koraku nedeljnog zakonodavstva, u zakonu koji je Konstatin izdao 321. godine, petak je izostavljen i ostala je samo nedelja. Zakon je sada proširen da uključuje ne samo sudove i druge javne ustanove već i „narod koji prebiva u gradovima“ i „posao zanatlija“. I opet je namera potpuno ista, jer Euzebije, jedan od biskupa koji je najviše radio oko tog zakona, kaže o njemu:

„On [Konstantin] je takođe zapovedio da jedan dan treba smatrati kao posebnu priliku za versku službu“. („Oration in Praise of Constantine“, gl. IX)

A kad je 386. zakon toliko proširen da je obuhvatio sve, te su „građanski poslovi svih vrsta u nedelju bili strogo zabranjeni“, bio mu je dodeljen isti isključivo religiozni karakter, jer „ko god ga je prekršio smatrao se krivim za svetogrđe“. (Neander)

„Svetogrđe“ ni u kom slučaju nije građanski nego jedino religiozni prestup.

Tako je, što se samog zakonodavstva tiče, savršeno jasno da u njemu nije bilo, niti je na koji drugi način postojala neka druga namera osim isključivo religijske. I upravo su oni koji su inicirali, promovisali i podržali

ovaj zakon, odlučno istakli da je cilj zakona isključivo i posebno religijski. Biskup Euzebije nas u to uverava, kao što sledi, spominjući s tim u vezi Konstantina.

„Ko je drugi zapovedio narodima, koji nastanjuju kontinente i ostrva ove velike zemaljske kugle, da se okupljaju na Gospodnji dan i da ga svetkuju kao praznik, ne sa namerom da se ugađa telu, nego za oživljavanje duše uputstvima božanske istine.“ (Isto, gl. XVII)

Sve je to potvrđeno ponašanjem samog Konstatina u vezi s tim zakonom. Kao tumač sopstvenog zakona, pokazujući šta je po njegovoj nameri trebalo da bude značenje tog zakona, zamislio je sledeću molitvu koju je po njegovoj zapovesti vojska na dat znak trebalo da u jedan glas izgovara svake nedelje:

„Priznajemo Tebe kao jedinoga Boga; dugujemo Ti kao svom Caru i molimo za Tvoju pomoć. Tvojom naklonošću smo pobedili, zahvaljujući Tebi moćniji smo od svojih neprijatelja. Mi Ti iskazujemo hvalu za Tvoja prošla dobročinstva i preporučujemo se Tebi za buduće blagoslove. Zajedno dolazimo pred Tebe i molimo Te da nam sačuvaš, sigurnog i pobedonosnog, našeg imperato-

ra Konstantina i njegove pobožne sinove.“ („Life of Constantine“, knjiga IV, gl. XX)

Međutim, ako u mislima razumne osobe još postoji neka sumnja da je nedeljno zakonodavstvo bilo samo religijsko, bez promisli ili namere da ono ima bilo kakav drugi osim isključivo religiozni karakter, takva pomisao uspešno se uklanja činjenicom da je upravo po svom položaju i vlasti, kao *pontifex maximus*, a ne kao imperator, on odvojio ovaj dan za ono što je naznačeno; jer, *pontifex maximus* imao je isključivo pravo da određuje svete dane. Kao dokaz u prilog tome, istoričar Dirri (Duruy), kao poseban autoritet, kaže sledeće:

„U određivanju dana koji treba da se smatraju svetima, i u određivanju molitve za državnu upotrebu, Konstatin se poslužio jednim od prava koja su mu pripadala kao *pontifex maximus-u*, i ne treba da nas iznenadi što je on to učinio.“ („History of Rome“, gl. CII, deo 1, odsek 4. od kraja)

Toliko o isključivo religijskom poreklu i karakteru nedeljnog zakonodavstva.

ČIME JE ZAKONODAVSTVO NADAHNUTO I KAKO JE ZAPOČETO

Pozabavimo se sada pitanjem čime je zakonodavstvo nadahnuto i kako je inicirano. Ovo prvo donošenje za-

kona o obaveznom svetkovanju nedelje bilo je samo deo velike ambicije i plana popularne crkve onog vremena da putem političko-eklezijastičkih¹ zavera i intriga sa Konstantinom radi na uspostavljanju „Božjeg carstva“ na zemlji; i to je upravo cilj i svrha zemaljske teokratije. Naime, u crkvi se u stvari pojavila „lažna teokratska teorija ... koja bi lako mogla da dovede do formiranja Države u kojoj bi sveštenici predstavljali posrednike između naroda i Boga, pokoravajući sebi svetovnu vlast na lažan i podmukao način“. Ova teokratska teorija već je preovladavala u Konstantinovo vreme i „biskupi su se u svojim raspravama dobrovoljno potčinjavali njemu, odlučni da koriste moć države u ostvarenju svojih ciljeva“. (Neander)

U skladu s tim, biskupi su izradili čitav plan ljudske teokratije kao imitaciju izvorne i božanske teokratije iz Svetog pisma, koju su ostvarivali donošenjem nedeljnog zakona. To je u istoriji nepogrešiva i neoboriva činjenica. To je jasna misao koja se provlači kroz celu literaturu onog vremena, a iskristalizovana je u delu biskupa Euzebija – „Konstantinov život“. Izraelska crkva bila je u Egiptu ugnjetavana od strane faraona Maksentija, a Konstantin je bio novi Mojsije koji je izbavio ovaj ugnjetavani Izrael. Kad je Konstantin u bici kod Milvijskog mosta porazio Maksentija, pa se ovaj udavio u Tibru, to

1 **Eklezija** (lat) crkva; **eklezijastički** – crkveni

je bio kraj faraona u moru, jer je „kao kamen potonuo na dno“. Nakon što je novi Mojsije izbavio novi Izrael, taj novi Mojsije je s tim novim Izraelom krenuo u osvajanje paganskih naroda u pustinji, sve do potpunog uspostavljanja nove teokratije, do ulaska u obećanu zemlju i preuzimanja carstva od strane (navodnih) svetača Svevišnjega. U skladu s tim, novi Mojsije je podigao šator od sastanka i uspostavio sveštenstvo kao imitaciju božanskog originala iz Svetog pisma. I još uvek imitirajući božanski original iz Pisma, nedelja je putem zakona postala znak te nove i lažne teokratije, kao što je subota bila znak prvobitne, prave i božanske teokratije. A to je učinjeno u direktnoj nameri, prema rečima samog biskupa Euzebija, jednog od glavnih koji su to učinili. Evo kako one glase: „Sve ono što je bilo propisano za subotu, MI smo preneli na dan Gospodnji.“

Da je tako uspostavljeni plan i poredak stvari, u njihovim mislima stvarno bio Božje carstvo na zemlji, jasno je iz reči biskupa Euzebija:

„Pošto je bio zaodnut znakom nebeskog suvereniteta, on [Konstantin] usmerava svoj pogled prema gore i oblikuje svoju zemaljsku vlast prema obrascu tog božanskog originala, osećajući snagu u svojoj usklađenosti sa Božjom monarhijom.“
„Imenovanjem cezara ispunjavaju se predska-

zanja proroka, u skladu sa onim što je vekovima ranije izrečeno: 'Ali će sveci Višnjeg preuzeti carstvo.' („Oration“, gl. 111)

Svetkovanje nedelje, uspostavljeno i sprovedeno silom carskog zakona, kao znak nove i lažne teokratije, umesto subote kao znaka prvobitne i prave teokratije, bilo je sredstvo da svi ljudi budu „pogodni podanici“ tog novog i lažnog „Božjeg carstva“. Evo šta još kaže biskup Euzebije:

„Naš Imperator, uvek voljen od Njega, dobija svoju carsku vlast odozgo.“ „Taj čuvar vasione uređuje nebesa i zemlju i nebesko carstvo dosledno volji svoga Oca. Tako i naš imperator, koga On voli, dovodi one kojima vlada na zemlji jednorodnoj Reči i Spasitelju, i osposobljava ih da budu pogodni podanici Njegovog carstva.“ (Isto, gl. 11)

Ovi dokazi pokazuju da je nadahnuće za donošenje prvobitnog nedeljnog zakona bilo isključivo i nesumnjivo crkveno; a sve to radi promocije velikog i lukavog plana biskupa za osnivanje „svešteničke države“ koja treba „sebi da potčini svetovnu na lažan i spoljni način“, kao i da stavi u pokret „svoju odlučnost da koristi moć države za ostvarenje svojih ciljeva“.

Prema tome, pomoću ta dva dokaza – (1) „poreklo i karakter“ i (2) „čime je nadahnuto i započeto“ prvobitno nedeljno zakonodavstvo – pokazano je da nije bilo nikakvog drugog cilja kod iniciranja tog nedeljnog zakonodavstva, osim crkvenog i religijskog, budući da je to jednoglasno svedočanstvo svih dokaza koji mogu da se iznesu u tom slučaju.

KAKVA JE SITUACIJA SADA?

Pošto smo utvrdili da je karakter prvobitnog nedeljnog zakonodavstva isključivo religijski tj. crkveni, postavlja se pitanje: Da li je nedeljno zakonodavstvo ikad izgubilo taj isključivi i specifični crkveno-religijski karakter?

Pre svega, kako bi se taj karakter i mogao izgubiti? Pošto je prirodan i neprolazan i pošto je to jedini karakter koji je nedeljno zakonodavstvo ikad imalo, savršeno je jasno da se on jednostavno ne može izgubiti. Upravo to što preživljava, dokaz je da je njegov karakter prirodan i neprolazan. Gde god da se, u bilo koje vreme do kraja sveta, bude utemeljilo nedeljno zakonodavstvo, uz njega će neminovno ići i njegov prirodni i neprolazni crkveno-religijski karakter.

To je tako u samom principu i prirodi slučaja. No, hajde da ispratimo tu stvar istorijski i vidimo kako se ovaj princip ispoljava u potpunosti. „Sveštentička“ država, iz

koje je poteklo prvobitno nedeljno zakonodavstvo, bilo je tako silan faktor da je u celoj Evropi više od hiljadu godina „sebi pokorila svetovnu vlast“ i time na najdespotskiji način „koristila moć države – svake države – za ostvarenje svojih ciljeva“. I kroz sve to žalosno vreme nastavljalo je da traje nedeljno zakonodavstvo, stalno se pozivajući na izvorni, prirodni i neprolazni crkveno-religijski karakter.

Godine 1533. Henri VIII odvojio je sebe i Englesku od rimskog pape. Ali to je bilo sve, jer u tadašnjoj „Anglikanskoj crkvi“ sam Henri je odmah postao papa umesto rimskog pape. Statutom je naređeno da cara „treba smatrati, prihvatiti i poštovati kao jedinog vrhovnog poglavara Engleske crkve“. Henri je 1535. zvanično prihvatio titulu „Na zemlji vrhovni poglavar Engleske crkve“. Anglikanska crkva je sada bila ono što je nekada bila Katolička crkva u Engleskoj. „U formi se ništa nije promenilo. Spoljašnja konstitucija crkve ostala je nepromenjena.“

I u tom istom nepromenjenom sistemu nastavilo se sa prvobitnim papskim nedeljnim zakonodavstvom, i tako je ostalo do današnjeg dana, neprestano se pozivajući na izvorni, prirodni i neprolazni crkveno-religijski karakter.

A iz Engleske su nastale kolonije po Americi. U Americi su te kolonije osnovane prema engleskim poveljama, pa su tako ovde bile samo engleske vlasti. I u strogom skladu sa engleskim sistemom, i njegovim jasnim na-

stavkom, svaka kolonija osnovana u Americi, osim one na Rod Ajlendu (Rhode Island), imala je *državnu religiju*: bilo uopšteno u vidu „hrišćanske religije“, ili, kao kod većine, u formi neke određene crkve.

I u svakoj od tih kolonijalnih verskih ustanova prošireno je, a u nekima čak i ojačano, nedeljno zakonodavstvo engleskog sistema, koje se bilo samo nadovezalo na nedeljno zakonodavstvo izvornog rimskog i papskog sistema.

I ovde, kao ranije u Engleskoj i Rimu, nedeljno zakonodavstvo kolonija u Americi nikad nije imalo nikakvu drugu zamisao, ili cilj, ili zahtev osim svog izvornog, prirodnog i neprolaznog crkveno-religijskog karaktera.

Zatim su se te kolonije odvojile od britanske vlasti i postale „slobodne i nezavisne države“. Ali, i dalje je svaka od njih po svom sistemu državne religije i nedelnog zakonodavstva ista kao pre. Međutim, savezna država Virdžinija odmah je ukinula Anglikansku crkvu i njenu religiju, pa je „Zakonom o uspostavljanju verske slobode“ ukinuta državna religija. Ipak, u zakonodavnim knjigama sadašnje savezne države Virdžinije i dalje je stajalo i stoji isto nepromenjeno nedeljno zakonodavstvo kao u koloniji Virdžiniji, a ono je bilo isto ono nepromenjeno nedeljno zakonodavstvo sistema Anglikanske crkve-države, koje je opet bilo isto nepromenjeno nedeljno zakonodavstvo rimskog i papskog sistema u njegovom

starom, izvornom, prirodnom i neprolaznom crkveno-religijskom karakteru.

A priča o Virdžiniji u tom pogledu zapravo je priča svake druge od trinaest prvobitnih saveznih država, osim Rod Ajlanda. I nedeljno zakonodavstvo svih država Unije, posle prvobitnih trinaest, bilo je samo nastavak, i praktično kopiranje nedelnog zakonodavstva prvih trinaest država. U svem tom negativnom razvoju čak se i zakonodavstvo Rod Ajlanda izopačilo i izgubilo dobar glas. I uvek je to nedeljno zakonodavstvo u kasnijim saveznim državama imalo isti prvobitan, prirodan i neprolazan crkveno-religijski karakter, kao u kolonijama, u Engleskoj i u Rimu.

I tako, od prvobitnog Konstantinovog nedelnog zakonodavstva do najnovijeg nedelnog zakonodavstva u Sjedinjenim Državama, uvek imamo potpuno istu stvar, sa istim ciljem i istog karaktera.

DONOŠENJE NEDELJNOG ZAKONA NIJE USTAVNO

Onda je došlo do osnivanja nacionalne vlade Sjedinjenih Država s njenim potpunim razdvajanjem religije i države, i ustavnim propisom prema kojem „Kongres ne može da donosi nikakav zakon o ustanovljenju državne religije, kao ni zakon koji zabranjuje slobodno ispovedanje vere“. Taj princip nacionalnog ustava s ranijim „Zakonom o uspostavljanju verske slobode“ u Virdžiniji,

bio je vodič u oblikovanju Ustava Sjedinjenih Američkih Država nakon prvobitnih trinaest; čak je i ustav, mada ne i zakonodavstvo, prvobitnih trinaest država time bilo oblikovano. A ove smernice su bile tako verno sprovedene u delo da je, opšte uzev, ovaj princip priznala cela Američka unija. U sažetku to glasi ovako:

„Ono što nije zakonito ni po kojem od američkih ustava može se izneti ovako:

1. Bilo koji zakon koji se odnosi na osnivanje religije.

2. Obavezno podržavanje, putem poreza ili na drugi način, verskog podučavanja.

3. Obavezno prisustvovanje bogosluženjima.

4. Ograničavanje slobodnog ispovedanja religije prema savesti.

5. Ograničavanje iskazivanja religioznog uverenja.

To su zabrane koje se u izvesnim oblicima mogu naći u američkim ustavima i koje obezbeđuju slobodu savesti i bogoslužjenja. Niko ne može da bude podvrgnut ukoru države ili bilo koje javne vlasti u vezi sa verskim pitanjima.

Zakonodavcima nije data sloboda da rade na ujedinjenju crkve i države ili da zakonom omoguće prednosti za bilo koje versko uverenje ili oblike

bogoslužnja. Nema potpune verske slobode ako je država naklonjena bilo kojoj sekti i zakonom joj daje prednost u odnosu na druge sekte.

Sve što stvara različitost u ponašanju prema nekoj klasi ili sekti, do te mere da ta razlika deluje štetno, predstavlja progonstvo; a ako se zasniva na verskim osnovama, to je versko progonstvo. Obim diskriminacije nije bitan za princip; dovoljno je da stvori nejednakost prava, ili nekome prednost.“ (Cooley, „Constitutional Limitations“, gl. XIII, odsek 1-9)

S obzirom na sve te činjenice, propise i principe, uzimanjem nedeljnog zakonodavstva za ono što nesumnjivo jeste, a to znači isključivo i specifično religiozno, biva savršeno jasno da je po svakom principu svuda u Sjedinjenim Državama i po svim ustavima, nedeljno zakonodavstvo u stvari „versko progonstvo“, pa je stoga potpuno neustavno i ništavno.

Da je ono neustavno priznali su sudovi saveznih država i sud Sjedinjenih Država. Vrhovni sud u saveznoj državi Ohajo jasno je rekao: „Ako bi religija bila jedini motiv za nedeljno zakonodavstvo, ono ne bi moglo ni trenutak da opstane pred Ustavom“. A jedan okružni sud Sjedinjenih Država govori da je „pomalo ponižavajući prizor zagovornika nedelje koji pokušavaju da opravda-

ju i dalje postojanje nedeljnog zakonodavstva ... argumentom da ono nije u sukobu s građanskom dogmom o verskoj slobodi“, kada „nesumnjivo jeste“; i kaže da se „činjenica da je ono pomagalo religije može otvoreno priznati, a ne negirati“. I ovaj sud to jasno, svakom svojom reči, prepoznaje kao „progonstvo“.

SUDSKI IZUM I DEKRET²

Pa ipak, širom Sjedinjenih Država sudovi smatraju nedeljno zakonodavstvo ustavnim. Kako to može biti? Odgovor glasi da je to isključivo sudski izum i naredba.

Beleška: Što se tiče karaktera zakonodavstva, ono nije sudska konstrukcija ili tumačenje Ustava, već u potpunosti sudski izum i dekret. Zapravo, time želimo reći: sudskim izumom i dekretom, nedeljnom zakonodavstvu dat je potpuno novi i strani karakter; a onda se na tom novom i stranom temelju to zakonodavstvo smatra ustavnim. Kad bi taj novi i strani razlog stvarno bio izvoran i prirodan, čak i onda bi se ustavnost takvog zakonodavstva našla pod znakom pitanja. Ali, taj razlog ni u čemu nije nov i stran. On je čista izmišljotina, laž i što se tiče principa i činjenica.

Prema ovom sudskom izumu i naredbi, novi i strani razlog za nedeljno zakonodavstvo ogleda se u tome da

2 **Dekret** (lat. *decretum*; *decerno* – dosuđeno) je naredba, odluka ili bilo koje rešenje vlasti o nekom pitanju; dekret izdaje viša vlast – *prim. izdavača*

je ono korisno za fizičko dobro ljudi, za promovisanje zdravlja i obnovu istrošenih snaga; ono je „za zaštitu radništva“ i takođe ustavno „kao policijski propis“ i „čisto građansko pravilo“.

Ali, svako ko poznaje abecedu nedeljnog zakonodavstva, sasvim dobro zna da nijedan nedeljni zakon na svetu nije nikad bio proglašen s takvom namerom, ili s takvim ciljem, ili iz razloga kakav je ovaj; nego je svaki nedeljni zakon u svetu bio proglašen isključivo zbog svog crkveno-religijskog karaktera, uz potpuno isključivanje svakog fizičkog i građanskog razloga.

Savezna država Ajdaho predstavlja ilustraciju u tom smislu, i pošto je poslednja, vrlo je prikladna. U istom duhu i sa istim ciljem, karakterističnim za biskupe u Konstantinovo vreme, jedna crkvena klika, ali ne iz savezne države Ajdaho, pripremila je za Ajdaho nedeljni zakon, podnela ga zakonodavnoj skupštini Ajdahoa i doprinela da bude proglašen zakonom te države. I onda, na osnovu Ustava koji kaže: „Ispovedanje i praktikovanje vere i bogosluženja biće zauvek zagarantovano; i nikome se neće odricati nikakva građanska i politička prava i privilegije, a na osnovu njegovih verskih mišljenja; ... niti će se zakonom davati prednost nekoj verskoj zajednici ili načinu bogosluženja“, Vrhovni sud Ajdahoa je smatrao da je ova crkveno-religijska zakonodavna odredba „ustavna“.

Savezna država Vašington je još jedan primer. Prema Ustavu te države:

„Apsolutna sloboda savesti u svim pitanjima religije, verovanja i bogoslužjenja garantuje se svakom pojedincu, i niko ne sme zbog religije da bude uznemiravan ili ometan, bilo da se radi o njemu lično ili njegovom imetku“.

Godine 1889, kad je bio pripremljen taj ustavni zakon, jednodušna namera njegovih predlagača bila je da iz zakona isključe nedeljno zakonodavstvo kao i svaki drugi oblik religije. Kada je pripreman ovaj zakon, pisac knjige koju čitate bio je prisutan u odboru Ustavne konvencije. Lično znam da je takva bila namera predlagača, jer je odbor posebno razmatrao predmet nedeljnog zakonodavstva i smatrao, u celini, da će ovaj ustavni zakon, predložen onako kako je nameravano, isključiti nedeljno zakonodavstvo. Pa ipak je po tom ustavu Vrhovni sud savezne države Vašington proglasio nedeljno zakonodavstvo „ustavnim“.

I tako su sudovi nedeljno zakonodavstvo, koje su predložili crkveni ljudi ni sa kakvom drugom nego crkveno-religijskom namerom, i po ustavnim zakonima predloženim sa direktnom namerom da ga zabrane, ipak po čisto sudskom izumu i naredbi proglasili „ustavnim“.

Ali, svaka takva odluka je jasno, otvoreno zanemari-
vanje jednog od prvih principa i „opšte priznatog pravi-
la“ sudskog postupka – principa i pravila da je „namera
zakonodavca zakon“, „da zakon mora biti načinjen pre-
ma nameri zakonodavca“ i da „zakon ne može da ima
značenje izvan namere onoga koji ga je načinio“. Ovaj
princip koji uvek, zbog pravednosti, mora upravljati
izracom zakona kao i ustava, autoritativno je iznesen
kao što sledi:

„Sud koji dopusti da na njega utiče promena
javnog mišljenja, tako da pisanom ustavu da kon-
strukciju koja nije opravdana namerom njegovih
utemeljivača, biće s pravom kriv za bezobzirno
nepoštovanje službene zakletve i građanske duž-
nosti.“ (Cooley, „Constitutional Limitations“)

Ovaj princip se podjednako primenjuje u izradi ne-
kog zakona, kao i pri izradi ustava. I bez obzira da li će
sud dopustiti da na njega utiče promena javnog mišlje-
nja, bilo ono javno i opšte ili samo privatno i lično, ili je
reč o pristrasnosti samog suda, princip je isti i sud je isto
tako „kriv za bezobzirno nepoštovanje službene zakle-
tve i građanske dužnosti“. A upravo su to učinili sudovi
time što su davanjem sasvim novog i stranog značenja
nedeljnom zakonodavstvu napravili konstrukciju koja

ni u kom smislu ne opravdava namere njegovih utemeljivača ili predlagača.

OPIPLJIV IZGOVOR

Čak ni ovaj izum i dekret u pogledu unošenja novog i stranog razloga za nedeljno zakonodavstvo ne može da isključi njegovu prvobitnu i prirodnu religijsku osnovu. Taj izum je u stvari samo trojanski konj, kojim se nedeljno zakonodavstvo kao religijsko može uneti i postaviti da stoji kao „ustavno“, po ustavnim zakonima koji ga apsolutno zabranjuju. Jer čim je učinjeno „ustavnim“ kao „čisto građanski propis“, odmah je proglašeno religijskim, izjavom: „Činjenica [je] da je ovo zakonodavstvo utemeljeno na religiji“, i da je to „posebna karakteristika hrišćanstva“, koja „nema ništa protiv njega, već mu naprotiv veoma ide u prilog“. Tako je po ustavima koji zabranjuju religijsko zakonodavstvo, lukavom sudskom prevarom ostvaren cilj stvaranja „ustavnog“ zakonodavstva koje je u potpunosti crkveno-religijsko.

ONO JE I DALJE NEUSTAVNO

A nasuprot svemu tome još uvek postoji neoboriva istina da je nedeljno zakonodavstvo neustavno svuda u Sjedinjenim Državama zbog svog verskog karaktera. Izmišljanje „građanske osnove“ za njega, da bi bilo proglašeno ustavnim, i dalje ga čini neustavnim zbog njegovog

prvobitnog, prirodnog i neprolaznog crkveno-religioznog karaktera. Drugim rečima, kada Ustav zakonom, koji to traži, garantuje apsolutnu slobodu za sve verske obrede, ograničenja ili propise, kad god se onda nekom takvom zakonu doda religijski karakter, on time postaje neustavan.

Ustav je vrhunski izraz volje naroda u nekoj vladavini. I kad vrhovna volja iz zakonodavstva isključuje sve što je religijsko, onda se ta vrhovna volja ne može izbegavati trikom izmišljanja „građanske osnove“ za religijsku stvar. Takvim trikom se svaka moguća religijska stvar može proglasiti ustavnom i svima nametnuti, a ustavno garantovanje verske slobode time se pretvara u primamljivu izmišljotinu.

I zato, s obzirom da „verski motiv (razlog) za svetkovanje nedelje nema ništa protiv nedeljnog zakonodavstva kao građanskog propisa, nego mu naprotiv ide u prilog“, istina je da je ovo najjači mogući prigovor protiv njega; toliko jak da ga već on sam poništava, bez obzira na njegovu „građansku“ prirodu ili neophodnost.

Vrhovni sud Kalifornije je dobro izrazio ovaj princip, kao što sledi:

„Ustav kaže: ‘U ovoj državi biće zauvek dopušteno slobodno ispovedanje i praktikovanje vere i bogoslužjenja, bez diskriminacije ili davanja pred-

nosti nekome? ... Ustavno pitanje je čisto pitanje zakonodavne vlasti. Da li je zakonodavac imao moć da učini nešto određeno? I šta je to bilo? Bila je to zabrana rada nedeljom. Da li je taj Zakon bio tako formulisan da pokaže kako je bio namenjen onima koji su za njega glasali, jednostavno kao za opštinski propis? Da, ali ako bi se to protivilo propisu Ustava prema kome je verska sloboda zagarantovana svima, bili bismo prisiljeni da ga iz tog razloga proglasimo neustavnim.“ (Ex parte Newman)

Princip je da bi bilo nemoguće naneti štetu državi, društvu ili pojedincu, kada bi bili lišeni željene „građanske koristi“, do koje svakako mora doći za državu, društvo i svakog pojedinca zbog kršenja verske slobode, napada na pravo slobode savesti i preuzimanja građanske vlasti od strane onih religioznih.

ČAK DA JE I USTAVNO, BILO BI POGREŠNO

Nepobitno je dakle da je nedeljno zakonodavstvo crkveno-religijsko, i kao takvo, bez obzira na opravdavanja, neustavno, i u stvari predstavlja „progonstvo“ svuda po Sjedinjenim Državama. Ali, čak i da je ovde ustavno kao u Engleskoj, Francuskoj, Španiji i Rusiji, još uvek bi to bilo pogrešno. Pošto je nedeljno zakonodavstvo cr-

kveno-religijsko, samo po sebi je pogrešno i nikada ne može da bude ispravno.

Car Navuhodonosor je protiv trojice jevrejskih mladića primenio zakon koji je imao religijsku osnovu i karakter. Ali, Bog je njega i sve druge careve i ljude zauvek poučio da je to pogrešno.

Medopersijska vlast je protiv Danila iskoristila propis krutog zakona koji je imao religijsku osnovu i karakter. Ali, Bog je tu vlast i sve druge vlasti i ljude zauvek poučio da je to pogrešno.

A što se tiče crkve „koja koristi državnu vlast da ostvari svoje ciljeve“, a što nikako nije bilo moguće bez religijske namere, i koja je ovim lukavim, podmuklim trikom ostvarila svoj „cilj“ da razapne Gospoda Slave, to dovoljno otkriva celoj vasioni za svu večnost da je takva kombinacija, pa i procedura koja je prati, vrhunsko đavolsko zlo.

Prema tome, postoji viši zakon i moćniji Autoritet od bilo koga na zemlji, a to je Božja volja i vlast. Religija je obaveza koju razumna bića duguju svom Stvoritelju, i način na koji izvršavaju tu dužnost. Prema tome, religija svake duše je stvar između nje i Gospodara duše. Dakle, čak i kada bi nedeljno zakonodavstvo bilo ustavno u svakoj državi i vladavini na zemlji, ono bi, pošto je religijsko, bilo potpuno pogrešno, jer predstavlja napad na Božje područje i prisvajanje Njegove vlasti i Njegove nadležnosti.

NEMA NIKAKVOG OSNOVA ZA NJEGA

Postoje samo dva autoriteta kojima je, što se tiče poštovanja zakona ili vlasti, svako na svetu dužan da nešto da. To su Bog i cezar (car, građanska vlast). Zato je Gospod Isus objavio ovu istinu rečima: „Dajte dakle caru carevo, a Bogu Božje“ (Matej 22,21 – Čarnić).

Nedeljno zakonodavstvo i nametanje svetkovanja nedelje ne dolazi ni od Boga ni od cezara.

Ne dolazi od Boga, kao što to dokazi pokazuju. Na samom početku nedeljni zakon je uspostavljen kao znak lažne, ljudske teokratije čoveka bezakonja, koji je želeo da zauzme Božje mesto, pokazujući sebe da je Bog, i da nadomesti Gospodnju subotu, koja je znak prave božanske teokratije u kojoj je isključivo sam Bog ono što On jeste.

Ne dolazi ni od cezara, jer kao što to dokazi potvrđuju, Konstantin nije kao cezar – poglavar države, već isključivo kao *pontifex maximus* – religijski poglavar, proglasio nedelju svetim danom i uspostavio njeno svetkovanje, i to pod nadahnućem i zahtevom „crkve“, a koja nije ni Božja ni cazarova.

I zbog toga, pošto nedelja nije ni Božja ni cazarova, već samo „crkvena“, i to zahvaljujući neznabožačkom „religijskom poglavaru“, onda nema ni obaveze, ni razloga, ni prostora da iko u vasioni ikad zahteva od bilo koga da je svetkuje na bilo koji način.

NJEGOV PRIKRIVENI CILJ

Dakle, u celom ovom razmatranju pokazano je da su poreklo, priroda i neprolaznost karaktera nedeljnog zakonodavstva uvek isti – isključivo i izričito crkveno-religijski.

A prikriveni cilj donošenja zakona o obaveznom svetkovanju nedelje je uvek bio isti. Videli smo da je u prvobitnom nedeljnom zakonodavstvu krajnji cilj bio „uspostavljanje sveštene države, koja na lažan i podmukao način sebi pokorava svetovnu vlast“, kao i da učini efikasnom „odlučnost“ crkvenih ljudi „da koriste moć države za ostvarenje svojih ciljeva“.

A upravo je i sada to njegov prikriveni cilj. Kongres i zakonodavne skupštine su stalno pod opsadom; zakonodavci su izloženi stalnom saletanju i uznemiravanju, pa čak i pretnjama od strane crkvenih ljudi, kao što je to bio slučaj i u ono vreme kada je uprava imperije neprestano zahtevala donošenje nedeljnog zakona. Nije važno koliko takvog zakonodavstva već ima u zakonskim knjigama, uporno se zahteva da ga bude još više i više. A sve to diktiraju, iako ih možda ne formulišu, sami zainteresovani crkveni ljudi, koji se svojim govorom sve više i više približavaju Inkviziciji; baš kao što je to bio slučaj onih prvih crkvenih ljudi.

Nije potrebno da se i dalje bavimo ovim predmetom. Izneseni dokazi jasno pokazuju da je karakter nedeljnog

zakonodavstva uvek jedino i isključivo crkveno-religijski, i da je zbog toga u Sjedinjenim Državama neustavan i neamerički; a svuda je izraz bezbožnosti i antihrišćanstva.

† Autor je ovo pisao krajem XIX i početkom XX veka, a u trenutku objavljivanja ove knjige (2016. god.) u svetu postoje veoma snažni pokreti, kao što su Svetski savez crkava i Ekumenski pokret (osnovani od strane Rima sredinom XX veka).

Došlo je i do prvog susreta pape i patrijarha Ruske pravoslavne crkve u skorijoj istoriji, a očekuje se i zvanično pomirenje luterana sa Rimom, koje će u oktobru 2017. godine biti ozvaničeno zajedničkim dokumentom. Najavljeno je da će to pomirenje slediti i ostali protestanti evangelističkog usmerenja, ako ne vraćanjem pod okrilje Rima (primer Anglikanske crkve i nekih drugih denominacija) ono bar potpisivanjem zajedničkih dokumenata o pomirenju, kojima se indirektno ali zvanično priznaje prvenstvo pape. Događaji to nedvosmisleno potvrđuju.

Iako u ovom trenutku Sabor na Kritu nije uspeo kao Svepravoslavni zbog bojkota od strane nekoliko pomesnih crkava sa ruskom na čelu, izdavači ove knjige sigurni su da će u najskorijoj budućnosti i ta neslaganja biti prevaziđena iznenađujućom brzinom, i da će se i pomesne pravoslavne crkve ustrojiti po ugledu na katoličku sa jednim vođom na čelu – najverovatnije Vaseljenskim patrijarhom (možda i ruskim). Njegove odluke će biti obavezujuće za sve, a sve to u krajnoj liniji vodi ka priznavanju rimokatoličkog pape kao „prvog i nepogrešivog“ u religijskim, moralnim i građanskim pitanjima u celom svetu, a ne samo hrišćanskom. Najsigurnija proročka reč Svetog pisma podržana aktuelnim događanjima poslednjih decenija, koja se ubrzavaju i umnožavaju zapanjujućom progresijom, nepogrešivo nas u to uveravaju.

Tako je više nego očigledno da se veoma približilo vreme jedne univerzalne svetske religije, iz čega će proizići ukidanje verske slobode (slobode savesti), pa i progon na verskoj osnovi svih onih koji se ne priklone i potčine tom moćnom religijskom savezu. Ovome u prilog idu i sve češća obraćanja rimskog pape Franciska, koji najavljuje skori kraj sveta i dolazak Isusa Hrista, pozivajući na ujedinjenje svih religija putem ekumenskog pokreta.

Upravo pred slanje ove knjige u štampu, u Rusiji je 7.7.2016. god., uprkos brojnim upozorenjima da to predstavlja „flagrantno kršenje osnovnih ljudskih prava, neotuđivog prava koje je dato svakoj osobi od strane Tvorca da izražava svoja verska ubeđenja, i prava koje je sadržano u ruskom ustavu i međunarodnom pravu“, predsednik Putin potpisao skup antiterorističkih zakona koji sadrže sporne odredbe kojima se ozbiljno ograničava sloboda veroispovesti.

Uvereni smo da se pod plaštom zvaničnog obrazloženja da ovaj zakon ima za cilj borbu protiv terorizma krije i pokušaj da se ograniči verska sloboda, jer je stvarni razlog donošenja ovih odredbi povezan sa tumačenjem prozelitizma (namerno obraćanje u neku veru pristalica druge vere). Tekst spornih odredbi je nejasan i time podložan različitim tumačenjima organa za sprovođenje zakona, zbog čega se on vrlo lako može pretvoriti u sredstvo inkvizicije.

Inače, zakon koji treba da stupi na snagu 20. jula 2016. zabranjuje praktikovanje misionarskih delatnosti u stambenim područjima (uključujući i slobodnu distribuciju literature), zabranjujući religijska okupljanja kao što su kućne crkve i molitveni sastanci sa prijateljima. Zakon, takođe, zahteva od vernika koji žele da dele svoja verska ubeđenja sa drugima, putem interneta i širenjem štampane literature, da prvo obezbede potrebna dokumenta od verskog udruženja.

Znajući da „ono sto se danas dešava u Vašingtonu ili Moskvi već sutra možemo očekivati u drugim krajevima sveta“, a svakako i kod nas, verujemo da je to samo još jedan od sve brojnijih vrlo ozbiljnih

znakova da se veoma brzo približava završni čin velike borbe kada će verska sloboda biti pod ozbiljnim udarom. To što se dešava danas u Rusiji može se tumačiti kao obrazac završnih događaja kada će centri moći u svetu nametnuti jednu religiju, po meri Vatikana, dakako, ali i vlada najmoćnijih država, pre svega SAD. Da u modernom „humanističkom“ društvu postoji sve jača sprega između ova dva po svojoj prirodi različita sistema, religijskog s jedne i političkog sa druge strane, jasno je posle posete pape Franciska SAD i njegovog, prvog u istoriji, obraćanja američkim kongresmenima u septembru 2015. god.

Imajući u vidu njegove ranije istupe protiv „novoveraca“ i tvrdnju da svi oni koji doslovno veruju u Sveto pismo predstavljaju fundamentaliste i opasnost za društvo, nije teško prozreti nameru da se uz pomoć svetovnih vlasti i silom zakona nametne verski sistem u kome nema mesta za drugačije i neistomišljenike.

Interes politike u ovom neprirodnom „braku“ sa crkvom, koji je, pokazalo se to u istoriji, uvek imao najtragičnije posledice, sastoji se u ideji da će uticaj crkve obezbediti poslušnost građana, odnosno lakšu manipulaciju njima.

Globalna histerija u vezi sa terorizmom samo je paravan za sprovođenje ciljeva koji su u svojoj suštini nehumani i nedemokratski, a odavno predviđeni i opisani u biblijskoj knjizi Otkrivenje – *prim. izdavača*.

U PONUDI SU I SLEDEĆE KNJIGE I BROŠURE

HRISTOS I NJEGOVA PRAVEDNOST

Elet Dž. Vagoner objašnjava šta je sila koja nas spasava. Jevanđelje otkriva da je sila koja je sveto-ve dovela u postojanje, ista ona sila koja deluje u spasavanju čovečanstva. U knjizi se jasnim rečima objašnjava ono što moramo znati o Hristovoj prirodi.

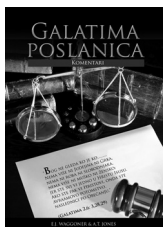
OTVORENI PUT DO HRIŠĆANSKOG SAVRŠENSTVA

Džons predstavlja Hrista u sve tri Njegove službe – kao Proroka, Sveštenika i Cara. Knjiga smelo izlazi u susret mnogim izazovima koji se danas postavljaju pred hrišćanstvo. Jedan od njih je: Da li je hrišćansko savršenstvo karaktera moguće, uprkos činjenici da smo smrtnici, rođeni u grehu?

GALATIMA POSLANICA – KOMENTARI

Proučavanje Galatima poslanice, stih po stih. Vagonerova vizija čudesne stvarnosti Hristovog krsta, zapravo je istina za sadašnje vreme. Prvobitno je objavljena 1900. a ovo je revidirana verzija koja se prvi put pojavila 1972. godine. Posle svih ovih godina njene poruke su još uvek sveže i ništa manje moćne po svom uticaju.

RIMLJANIMA POSLANICA – KOMENTARI

Stih po stih kroz Rimljanima poslanicu. Komentari koji su ovde izloženi nikad ranije nisu bili objedinjeni u formi knjige. Ova detaljna studija Rimljanima poslanice bila je u delovima objavljivana u časopisu Znaci vremena (Signs of the Times), u periodu od oktobra 1895, do septembra 1896.

DOBRA VEST SVAGDAŠNJA – 1. i 2. deo

Autori A. T. Džons i E. Dž. Vagoner iznose osvežavajuće, podsticajne, motivišuće ideje koje crpe iz Jevanđelja. Ova knjižica je zamišljena kao tromeščna duhovna hrana – po jedna stranica na dan, kao obrok koji siti dušu.

POBEDITI KROZ HRISTA

Da li se borite sa iskušenjem i grehom? Pitate li se hoćete li ikada doživeti pobedu? Da li se odajete obeshrabrenju, misleći da ste izgubljen slučaj? Da li vam je vera na niskom nivou? Da li čak pomišljate da ćete biti zadovoljniji životom ako se prepustite grehu? Osećate li da je Hristov karakter za vas previsok i nedostižan standard? Ljubav, radost, mir, strpljenje, ljubaznost, dobrota, vernost, samokontrola – ne otkrivaju se dosledno u vašem životu.

Ako je bilo šta od ovog istina, ne očajavajte! Jevanđelje nudi rešenje – ono je zaista dobra vest za vas! Autor ove knjige propoveda i poučava o Jevanđelju s jasnoćom i silom, pojednostavljujući ono što nam izgleda složeno. Kad pročitate ovaj praktični vodič do pobeđe, zaključite sami u kojoj meri je u tome uspeo.

BEKSTVO KA BOGU

Bekstvo ka Bogu je knjiga koja govori o očajničkoj potrebi i traganju za Božjim prisustvom.

Autor Džim Honberger, u želji da pronade autentično hrišćanstvo, seli se sa svojom porodicom u divljinu, nadomak Nacionalnog parka Glejšer, na granici SAD i Kanade. Tu, u netaknutoj prirodi, oni dobijaju jasniju spoznaju Božje ljubavi i navikavaju se da osluškuju Njegov glas u svakodnevnim situa-

cijama u kojima se svako od nas nalazi.

Radosne Vesti: OD ISUSA SA LJUBAVLJU

Komplet od 34 lekcije iz Svetog pisma (Biblije) koje će obradovati Vaše srce. Podeljene na tri odseka: Dobra Vest koja uzdiže um (srce), Dobra Vest o budućnosti i Pronalaženje Božjeg mesta sigurnosti.

MOĆNA DOBRA VEST

Knjiga sadrži pregled modernih koncepcija jednostavne poruke koje bi trebalo da budu „sila Božja na spasenje“ (Rimljanima 1,16), a koje su postale žalostan izvor zbunjenosti. Nasuprot tome, ovo delo baca sasvim novo svetlo na svu tu frustraciju, bezvoljnost, opadanje i mlakost koji se ogledaju na duhovnom planu. Da li smo propustili da sagledamo koliko je Dobra vest zaista dobra, ili nismo poverovali u to? Ideje koje su ovde izložene utemeljene

su na Svetom pismu i predstavljaju svež dah koji je već pokrenuo srca desetina hiljada ljudi širom sveta. Ova knjiga posebno se obraća onima koji traže čvrsto tlo kao temelj svoje nade, usred ovog sveta punog beznađa i pometnje.

U POTRAZI ZA KRSTOM

Autor istražuje „putovanja“ onih osoba koje su se uputile prema krstu, među kojima su, pored nje- ga samog, Isus, Marija Magdalena i Pavle. On nam otkriva kako možemo steći svoje lično iskustvo na tom istom „putovanju“, i naglašava da krst nesum- njivo ima snagu da protera svaki strah iz ljudskog srca. Radi se o dirljivo i ubedljivo napisanom šti- vu, namenjenom čitaocu modernog doba.

DOBRA VEST JE BOLJA NEGO ŠTO MISLITE

Milioni ljudi veruju lošim vestima. Evanđeoska poruka je tako dobra vest, da je to ponekad teško i poverovati. „Božja milost je...beskrajno bolja nego što ste mislili.“ Prvi put odštampana 1985, ova knji- ga nastavlja da izaziva pažnju.

MARIJA MAGDALENA: Biblijska priča

Marija Magdalena pleni pažnju i inspiriše maštu gotovo svake osobe koja je slušala o njenom tajan- stvenom i raskošnom činu pomazanja skupocenim mirom koje je izlila na Isusova stopala, opravši ih zatim svojim suzama. Pisac istražuje životnu priču ove čudesne žene koja zauzima visoko mesto među ličnostima o kojima govori Sveto pismo.

ZLATO PREČIŠĆENO U OGNJU

Knjiga koja je imperativ za svakog ko želi bolje da razume značenje Isusove vere i Hristove priro- de.

JEVANĐELJE U KNJIZI PROROKA DANILA

U ovoj knjizi je objašnjen lik iz Navuhodonosorovog sna, sa svim „zverima“ i simbolima, „dani“ koji označavaju godine, i tako dalje.

Ali to nije pravi cilj ove knjige. I drugi to lako mogu.

Ono što ovde želimo da shvatimo jeste čime to Danilova knjiga danas osvaja ljudsko srce i podstiče ljude da se potpuno posvete Danilovom Spasitelju – našem Gospodu Isusu Hristu koji je preuzeo našu drugu smrt i umro umesto nas.

BLIZINA VAŠEG SPASITELJA

Jeste li umorni od osećaja krivice? Osećate li se odbačenim i nepotrebnim? Evo jedne izuzetno DOBRE VESTI. Hristos je preuzeo inicijativu da vas povede putem ka sreći ovde i sada, a dalje – ka nebu i večnom životu.

REČ KOJA JE PREOKRENULA SVET

Kako je jedna jedina reč mogla da milione preobrazila u ljude spremne da umru za svoja ubeđenja, a ostale milione u njihove progonitelje žedne krvi? Kakva se sila krije u toj novoj i čudnoj reči?

DOBRA VEST U MALO REČI

Brošura nam otkriva kako ljudi i žene mogu da kroz Jevanđelje pronađu zadovoljavajuće odgovore na svoje probleme. Mera vere – težnja za Bogom – usađena je u svakom ljudskom srcu. Bog svakako zna kako će odgovoriti na ovu težnju.

ŽENA KOJA JE REKLA „DA“ BOGU

Tokom mnogih vekova, razvilo se mnoštvo mitova o Mariji, majci Isusovoj. Nastala od materijala namenjenog hrišćanima evangelističkog usmerenja, ova brošura predstavlja pokušaj odvajanja neistine od fascinantnih istina koje nam Pismo otkriva o ovoj divnoj ženi.

Bolje razumevanje Marije može nam pomoći da bolje razumemo i njenog Sina.

OBRNUTA MOLITVA

Voda ne teče uzbrdo, a i ljudi obično ne izgovaraju molitve poput one zapanjujuće u Jevanđelju po Jovanu 4, koja je obrnutog smera.

Jesmo li spremni za tektonsku promenu u svom pristupanju Božjem prestolu?

KAKO SPASITI BRAK

Kako živeti s lošim bračnim partnerom. Bog ima lekovite Dobre vesti koje će doneti blagosloveno olakšanje u svaki nesrećan dom, i dodatno ohrabrenje za sve one koji su srećni u svom braku. Lek je u onom što verujemo, a ne u onom što činimo!

Na sajtu www.najvaznijevesti.com, pored navedenih knjiga i brošura u elektronskom obliku, možete naći i mnoge druge koje ovde nisu navedene a od kojih će neke biti štampane u najskorije vreme.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

27(035)

ЏОНС, Алонсо Тревијер

Individualnost u religiji / A. T. Džons ; [prevod sa engleskog grupa prevodilaca]. - 1. izd. - Novi Sad : Eden kuća knjige, 2016 (Nova Pazova : Euro Dream). - 100 str. ; 20 cm

Prevod dela: Individuality in Religion / by Alonzo Trévier Jones. - Tiraž 100.

ISBN 978-86-85197-48-2

a) Хришћанство - Приручници
COBISS.SR-ID 306417927

Alonzo T. Džons, autor knjige „Individualnost u religiji“, plodan je pisac druge polovine 19. i početka 20. veka. Potpisao je više stotina knjiga, članaka, traktata i drugih radova na teme koje izvire iz biblijskog bezdanog kladenca.

lako nas od njegovog vremena deli više od jednog stoleća, on je u knjizi, čije korice čitalac upravo gleda, gotovo proročki aktuelan u svom obraćanju nama ovde i sada:

„Dolazi dan, i nije daleko, kada će autokratija, nadmoćnost i krutost zakona vlasti, ujedinjena crkva i država, pa i same crkve, svi stajati ujedinjeni i pokretani istom mišlju, zahtevati pokornost i uniformnost u religiji, i uništiti svaku naznaku individualnosti u tom pogledu, kao i svaku vrstu prava na nju.“

I upravo je zato, imajući u vidu ono što uskoro treba da dođe, objavljena ova studija. Najveći sukob na najvišem nivou, okršaj sila zla i vladavine pravednosti, najžešći i najstrašniji koji je svet ikada doživeo, tek predstoji. On će označiti kraj sveta. To vreme je pred vratima. Zbog toga su ova nadahnuta uputstva od najveće važnosti upravo sada kada se priprema udar na lični identitet svakog pojedinca, na njegovo pravo da slobodno misli, veruje, govori i deluje kao osoba koja je za tu slobodu odgovorna jedino Bogu. Jer, samo je Bog Darodavac i Izvor te njegove slobode koju legitimno ne može oduzeti nijedna zemaljska ustanova, ni autoritet ma kog čoveka, niti prisila od strane bilo koje društvene grupe.